

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้ไ้มาจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังครู 58 ชุด และนักเรียน 420 ชุด จากโรงเรียนราษฎร์ และ รัฐบาลรวม 21 โรง แบบสอบถามของครูได้รับคืนมาครบ 58 ชุด ส่วนของนักเรียนได้รับคืนมา 419 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.76 เมื่อได้รับข้อมูลแล้วผู้วิจัยไ้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีดำเนินงานที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ก. ข้อมูลที่ไ้จากแบบสอบถามครูแบ่งออกเป็น 3 ภาคคือ

ภาค 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนและการใช้แบบเรียน

ครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 58 คน จากโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนรัฐบาลรวม 21 แห่ง เป็นครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการเป็นหลักในการสอน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล เป็นหลักในการสอน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.21 ใช้แบบเรียน ของ คร.ประสาธ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 29.31 ในจำนวนครูทั้ง 58 คนนี้ เป็นครูชาย 22 คน และ ครูหญิง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.93 และ 62.07 ตามลำดับ

ส่วนวุฒิของครูที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ทั้ง 58 คน ปรากฏว่ามีวุฒิปริญญา 19 คน คิดเป็นร้อยละ 32.76 และวุฒิปริญญาตรี 39 คน คิดเป็นร้อยละ 67.24 วุฒิของครูที่ไ้รับปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรจำแนกไ้ดังต่อไปนี้

ครูศาสตรบัณฑิต	4 คน	คิดเป็นร้อยละ	6.90
การศึกษาศาสตรบัณฑิต	15 คน	คิดเป็นร้อยละ	25.86
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง	23 คน	คิดเป็นร้อยละ	39.56
ประโยคมัธยมศึกษา	1 คน	คิดเป็นร้อยละ	1.72

ประโยคประถมศึกษา	1 คน	คิดเป็นร้อยละ	1.72
พิเศษมัธยมศึกษา	11 คน	คิดเป็นร้อยละ	18.97
พิเศษประถมศึกษา	3 คน	คิดเป็นร้อยละ	5.17

ในค่านับประสบการณ์การสอนนั้นปรากฏว่าระยะเวลาที่ครูทำการสอนวิชาประวัติศาสตร์มาแล้วอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าวตั้งแต่ 1-26 ปี คิดโดยเฉลี่ย 5.83 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.59 ปี

ในสัปดาห์หนึ่ง ๆ ปรากฏว่าครูมีชั่วโมงสอนวิชาประวัติศาสตร์ตั้งแต่สัปดาห์ละ 1-21 ชั่วโมง คิดโดยเฉลี่ย 6.04 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.09 ชั่วโมง

ส่วนข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนนั้น ได้แสดงไว้ในตารางต่าง ๆ ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ครูใช้ประกอบการสอนในปัจจุบัน

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ครูใช้	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของกรมวิชาการ	-	-	14	66.67	16	94.12
แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของพ.อ.พูนผล	11	55.00	-	-	1	5.88
แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของคร.ประสพ	9	45.00	5	23.81	-	-
แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนายสำเนียง	-	-	2	9.52	-	-

จากรายการที่ 1 จะเห็นว่า ครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการเป็นหลักในการสอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 55.00 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ รองลงมาครูร้อยละ 45.00 ใช้แบบเรียน ของ คร.ประสาธ ประกอบการสอน และไม่มีครูคนใดใช้แบบเรียนของนายสำเนียง ประกอบการสอนเลย

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล เป็นหลักในการสอนจำนวนร้อยละ 66.67 ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการประกอบการสอน ครูจำนวนร้อยละ 23.81 ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ประกอบการสอน และครูเพียงร้อยละ 9.52 ใช้แบบเรียนของนายสำเนียง ประกอบการสอน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ เป็นหลักในการสอนจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 94.12 ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการประกอบการสอน และครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.88 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ประกอบการสอน ส่วนแบบเรียนของนายสำเนียงนั้น ไม่มีครูคนใดใช้ประกอบการสอนเลย

ตารางที่ 2 การเลือกแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์สำหรับใช้ในโรงเรียน

การเลือกแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูมีสิทธิเลือกเอง	2	10.00	7	33.33	4	23.53
หัวหน้าสายวิชาเลือก	4	20.00	2	9.52	1	5.88
อาจารย์ใหญ่เลือก	1	5.00	5	23.82	4	23.53
ศึกษานิเทศก์เลือก	-	-	2	9.52	-	-
ครูเลือกกับเพื่อนครูด้วยกันเอง	3	15.00	2	9.52	-	-
ครูไม่ทราบว่าใครเลือกให้เพราะใช้ตาม ที่ใชกันมา	10	50.00	3	14.29	8	47.06

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวน ร้อยละ 50.00 ไม่ทราบว่าใครเป็นผู้เลือกแบบเรียนเพราะใช้ตามที่ใช้กันมา ครูร้อยละ 20.00 ทราบว่าหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้เลือกและครูร้อยละ 5.00 ทราบว่า อาจารย์ใหญ่ เป็นผู้เลือก

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนผล จำนวนร้อยละ 33.33 มีสิทธิเลือกแบบเรียนเอง ครูร้อยละ 23.82 ทราบว่าอาจารย์ใหญ่เป็นผู้เลือก และครูจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 9.52 ทราบว่า หัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้เลือก ศึกษาพิเศษ เป็นผู้เลือก และ ครูเลือกกับเพื่อนครูด้วยกันเอง

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ จำนวนร้อยละ 47.06 ไม่ทราบว่าใครเป็นผู้เลือกแบบเรียนเพราะใช้ตามที่ใช้กันมา ครูจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 23.53 ทราบว่ามีสิทธิเลือกแบบเรียนเองและอาจารย์ใหญ่เป็นผู้เลือก และมีครูเพียงร้อยละ 5.88 ที่ทราบว่าหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้เลือก

ตารางที่ 3 สิ่งทีครูยึดเป็นหลักสำคัญในการสอนวิชาประวัติศาสตร์

สิ่งที่ครูยึดเป็นหลักสำคัญในการสอน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนที่กระทรวงอนุมัติให้ใช้	2	10.00	5	23.81	-	-
หลักสูตร	13	65.00	9	42.86	10	58.82
ประมวลการสอน	5	25.00	7	33.33	7	41.18
คู่มือครู	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 3 ครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 65.00 ยึดหลักสูตรเป็นหลักสำคัญในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ รองลงมาครูจำนวนร้อยละ 25.00

ยึดประมวลการสอนเป็นหลัก ส่วนแบบเรียนที่กระทรวงอนุมัติให้ใช้นั้นมีครูเพียงส่วนน้อยก็อ
 ะยะ 10.00 ที่ยึดเป็นหลักในการสอน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ. พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 42.86 ปีคหัดสูตรเป็นหลัก
 สำคัญในการสอน รองลงมาครูร้อยละ 33.33 ยึดประมวลการสอนเป็นหลัก และมีครูเพียง
 ร้อยละ 23.81 ที่ยึดแบบเรียนที่กระทรวงอนุมัติให้ใช้เป็นหลักในการสอน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร. ประสาท ส่วนใหญ่คือร้อยละ 58.82 ยึดหลักสูตรเป็น
 หลักสำคัญในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ รองลงมาครูร้อยละ 41.18 ยึดประมวลการสอน
 เป็นหลัก และไม่มีครูคนใดยึดคู่มือครูและแบบเรียนที่กระทรวงอนุมัติให้ใช้เป็นหลักในการสอน
 เลย

ตารางที่ 4 การใช้แบบเรียนในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของครู

การใช้แบบเรียนในการสอน	กรมวิชาการ		พ.อ. พูนพล		คร. ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้รายละเอียดทั้งหมด	5	25.00	1	4.76	-	-
ใช้แต่หัวข้อ	5	25.00	-	-	4	23.53
ใช้เป็นหลักในการเรียงลำดับหัวข้อที่สอน	-	-	8	38.10	4	23.53
ใช้ประกอบกับหนังสือเล่มอื่น	10	50.00	12	57.14	9	52.94

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการร้อยละ 50.00 ใช้
 แบบเรียนประกอบกับหนังสือเล่มอื่น ครูจำนวนร้อยละ 25.00 ใช้รายละเอียดทั้งหมดและใช้
 แต่หัวข้อในแบบเรียนและไม่มีครูคนใดใช้แบบเรียนเป็นหลักในการเรียงลำดับหัวข้อที่สอน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ร้อยละ 57.14 ใช้แบบเรียนประกอบด้วยหนังสือเล่มอื่น. ครูร้อยละ 38.10 ใช้แบบเรียนเป็นหลักในการเรียงลำดับหัวข้อที่สอนและมีครูเพียงร้อยละ 4.76 ที่ใช้รายละเอียดในแบบเรียนทั้งหมด

ครูที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสพ ร้อยละ 52.94 ใช้แบบเรียนประกอบด้วยหนังสือเล่มอื่น ครูจำนวนเท่าๆกันหรือร้อยละ 23.53 ใช้แต่หัวข้อในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นหลักในการเรียงลำดับหัวข้อที่สอน และไม่มีครูคนใดใช้รายละเอียดทั้งหมดของแบบเรียนเลย

ตารางที่ 5 ลักษณะการสอนโดยใช้แบบเรียนของครู

ลักษณะการสอนโดยใช้แบบเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันในชั่วโมงเรียน	1	5.00	-	-	-	-
ให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้า	5	25.00	3	14.29	-	-
ให้นักเรียนอ่านภายหลังครูอธิบาย	4	20.00	1	4.76	-	-
ให้นักเรียนอ่านหัวข้อประกอบคำอธิบาย	-	-	2	9.52	3	17.65
ครูอธิบายประกอบการซักถามเนื้อหาในแบบเรียน	10	50.00	15	71.43	14	82.35

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 50.00 สอนโดยวิธีอธิบายประกอบการซักถามเนื้อหาในแบบเรียน รองลงมาคือร้อยละ 25.00 ให้นักเรียนอ่านแบบเรียนมาล่วงหน้า และครูเพียงร้อยละ 5.00 ให้นักเรียนอ่านแบบเรียนพร้อมกันในชั่วโมงเรียน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.43 อธิบายประกอบ การซักถามเนื้อหาในแบบเรียน รองลงมาครูร้อยละ 14.29 ให้นักเรียนอ่านแบบเรียนมา ล่วงหน้า มีครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 4.76 ให้นักเรียนอ่านแบบเรียนภายหลังกครูอธิบาย

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 82.35 สอนโดยอธิบาย ประกอบการซักถามเนื้อหาในแบบเรียน และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือเพียง ร้อยละ 17.65 ที่ให้นักเรียนอ่านหัวข้อในแบบเรียนประกอบคำอธิบาย

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปริมาณการใช้แบบเรียนในชั่วโมงสอนของครูว่ามีมากน้อย เพียงใดโดยประเมินจากน้ำหนักคำตอบดังนี้

ใช้ทุกชั่วโมง	มีค่าเท่ากับ	4
ใช้เป็นบางชั่วโมง	มีค่าเท่ากับ	3
นาน ๆ ใช้ครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ใช้เลย	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของปริมาณการใช้แบบเรียนในชั่วโมง สอนของครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสพ เท่ากับ 3.25, 3.19 3.29 ตามลำดับ แสดงว่าครูผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มใช้แบบเรียนในการสอนเป็นบาง ชั่วโมง

ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อไปว่าครูเคยศึกษาวิธีใช้แบบเรียนมาก่อนหรือไม่ ปรากฏว่าครู ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และคร.ประสพ ร้อยละ 80.00, 90.48 และ 88.24 ตามลำดับ เคยศึกษาวิธีใช้แบบเรียนมาก่อน และมีครูจำนวนน้อยคือเพียงร้อยละ 20.00, 9.52 และ 11.76 ตามลำดับที่ไม่เคยศึกษาวิธีใช้แบบเรียนมาก่อน

จากการสอบถามครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ว่า เมื่อเกิดปัญหาในการใช้แบบเรียน ขึ้นนั้น ครูสามารถหาวิธีแก้ปัญหาคือหรือไม่ ปรากฏว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ. พูนพล และ คร.ประสพ ร้อยละ 75.00, 76.19 และ 88.24 ตามลำดับ ตอบว่าสามารถ หาวิธีแก้ปัญหาคือเสมอ และมีครูเพียงร้อยละ 25.00, 23.81 และ 11.76 ตามลำดับ ที่หา วิธีแก้ปัญหาคือไม่ได้

ตารางที่ 6 แหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้แบบเรียน

แหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือ	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่	2	10.00	-	-	2	11.76
หัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา	8	40.00	3	14.29	3	17.65
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	2	10.00	-	-	-	-
เพื่อนครูสังคมศึกษา	8	40.00	13	61.90	9	52.94
วิทยากร	-	-	1	4.76	-	-
ศึกษานิเทศก์	-	-	-	-	-	-
ของสมุค	-	-	4	19.05	3	17.65

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า แหล่งที่ครูผู้ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 40.00 เท่ากัน ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้แบบเรียนคือ หัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษาและเพื่อนครูสังคมศึกษา รองลงมาคือเป็นร้อยละ 10.00 ขอความช่วยเหลือจากครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.90 ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 19.05 ใช้วิธีค้นคว้าจากของสมุค และมีครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 4.76 ขอความช่วยเหลือจากวิทยากร

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาทส่วนใหญ่คือร้อยละ 52.94 ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูสังคมศึกษา รองลงมาเป็นจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 17.65 ขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษาและใช้วิธีค้นคว้าจากของสมุค และครูเพียงร้อยละ 11.76 ขอความช่วยเหลือจากครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปริมาณการใช้หนังสืออ่านประกอบแบบเรียนของครู โดยประเมินน้ำหนักคำตอบของครูเป็นดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของ ปริมาณการใช้หนังสืออ่านประกอบของครูผู้ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการและ พ.อ.พูนพล เท่ากับ 3.55 และ 3.33 ตามลำดับ แสดงว่าครูผู้ใช้แบบเรียนทั้ง 2 เล่มนี้ใช้หนังสืออ่านประกอบแบบเรียนในปริมาณปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาท เท่ากับ 3.76 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ครูใช้หนังสืออ่านประกอบในปริมาณมาก

ตารางที่ 7 หนังสืออ่านประกอบแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ครูใช้

ประเภทของหนังสืออ่านประกอบ	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือประชุมพงศาวดาร	6	30.00	7	33.33	4	23.53
จดหมายเหตุ	3	15.00	4	19.05	3	17.65
หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญ	9	45.00	15	71.43	7	41.18
หนังสือเกี่ยวกับศาสนา	4	20.00	3	14.29	5	29.41
ตำนานและนิทานพื้นเมือง	4	20.00	5	23.81	2	11.76
นวนิยายอิงประวัติศาสตร์	5	25.00	7	33.33	7	41.18
วรรณคดีร่วมสมัย	3	15.00	3	14.29	2	11.76
หนังสือสารคดีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	10	50.00	10	47.62	9	52.94

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเภทของหนังสืออ่านประกอบ	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	11	55.00	12	57.14	11	64.71
วารสาร บทความต่าง ๆ	8	40.00	10	47.62	11	64.71
เอกสารหรือชุดสาร	5	25.00	5	23.81	5	29.41

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 55.00 ใช้หนังสือพิมพ์เป็นหนังสืออ่านประกอบแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ รองลงมาคือร้อยละ 50.00 ใช้หนังสือสารคดีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ และครูจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 15.00 ใช้จดหมายเหตุดและวรรณคดีร่วมสมัยเป็นหนังสืออ่านประกอบ

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.43 ใช้หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญ ครูร้อยละ 57.14 ใช้หนังสือพิมพ์ และครูจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 14.29 ใช้หนังสือเกี่ยวกับศาสนาและวรรณคดีร่วมสมัย เป็นหนังสืออ่านประกอบ

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 64.71 ใช้วารสาร บทความต่าง ๆ และหนังสือพิมพ์ รองลงมาคือร้อยละ 52.94 ใช้หนังสือสารคดีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ และครูจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 11.76 ใช้ตำนาน นิทานพื้นเมืองและวรรณคดีร่วมสมัย

ภาค 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพโดยทั่วไปของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพโดยทั่วไปของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ครูใช้อยู่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินน้ำหนักความคิดเห็นของครูดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ดี	มีค่าเท่ากับ	3
พอใช้	มีค่าเท่ากับ	2
ยังไม่ดีพอ ต้องมีการแก้ไข	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพโดยทั่วไปของแบบเรียนของครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ คร.ประสาธต์เท่ากับ 1.95, 2.10 และ 1.65 ตามลำดับ แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูมีความเห็นว่าคุณภาพของแบบเรียนทั้ง 3 เล่มนี้อยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความรู้ในแบบเรียน

ความคิดเห็นของครู	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสาธต์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความรู้พื้นฐานแก่นักเรียนเพื่อศึกษา ต่อชั้น ม.ศ.2 ได้	18	90.00	19	90.48	14	83.25
ให้ความรู้พื้นฐานแก่นักเรียนเพื่อศึกษา ต่อชั้น ม.ศ.2 ไม่ได้	1	5.00	1	4.76	-	-
ไม่ทราบ	1	5.00	1	4.76	3	17.65

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าครูที่ใช่แบบเรียนของกรมวิชาการร้อยละ 90.00 ครูที่ใช่แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ร้อยละ 90.48 และครูที่ใช่แบบเรียนของ กร.ประสาธต์ ร้อยละ 83.25 เห็นว่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถเป็นพื้นฐานให้แก่ักเรียนเพื่อศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.2 ได้

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในแบบเรียน

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหา	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		กร.ประสาธต์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเนื้อหาดีมาก	-	-	-	-	4	23.53
มีเนื้อหาดีบ้าง	16	80.00	20	95.24	11	64.71
มีเนื้อหาไม่ผิดเลย	3	15.00	1	4.76	-	-
ไม่ทราบว่าเนื้อหาผิดหรือถูก	1	5.00	-	-	2	11.76

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าครูที่ใช่แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.00 เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนมีดีบ้าง รองลงมาคือร้อยละ 15.00 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาไม่ผิดเลย และครูเพียงร้อยละ 5.00 ตอบว่าไม่ทราบว่าเนื้อหาในแบบเรียนผิดหรือถูก

ครูที่ใช่แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 95.24 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาดีบ้าง และครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.76 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาไม่ผิดเลย

ครูที่ใช่แบบเรียนของ กร.ประสาธต์ จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 64.71 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาดีบ้าง ครูจำนวนร้อยละ 23.53 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาดีมาก และครูจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 11.76 ไม่ทราบว่าเนื้อหาผิดหรือถูก

ตารางที่ 10 ลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงเนื้อหาในแบบเรียนเสริมสร้างให้นักเรียน

ลักษณะนิสัยและทัศนคติที่	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		ทร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรักชาติ	11	55.00	9	42.86	5	29.41
ความศิวิไลซ์นิยม	4	20.00	7	33.33	1	5.88
ความมีมิตรจิตและให้ความเป็นธรรมชาติ เพื่อนมนุษย์	4	20.00	8	38.10	3	17.65
ความรู้จักสังเกตรูจักคิดและแก้ปัญหา ด้วยตนเอง	2	10.00	9	42.86	6	35.29
ความมีเหตุผลและความคิดริเริ่มสร้าง- สรรค์	4	20.00	11	52.38	8	47.06
การรู้จักซักถามและวิพากษ์วิจารณ์	12	60.00	12	57.14	8	47.06
การรู้จักยกย่องหาความรู้อยู่เสมอ	3	15.00	6	28.57	6	35.29

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า ครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 60.00 เห็นว่าลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงเนื้อหาในแบบเรียนเสริมสร้างให้นักเรียน คือ การรู้จักซักถามและวิพากษ์วิจารณ์ ครูจำนวนร้อยละ 55.00 เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนเสริมสร้างความรักชาติให้นักเรียน และครูจำนวนร้อยละ 10.00 มีความเห็นว่เนื้อหาในแบบเรียนเสริมสร้างความรู้จักสังเกตรูจักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนผล จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.14 เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนช่วยเสริมสร้างการรู้จักซักถามและวิพากษ์วิจารณ์ รองลงมาคือร้อยละ 52.38 เห็นว่าเนื้อหาช่วยให้นักเรียนมีเหตุผลและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร้อยละ 28.57

เห็นว่าเนื้อหาช่วยให้เกิดการรู้จักคุณค่าความรู้อยู่เสมอ

ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ ร้อยละ 47.06 เห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนช่วยเสริมสร้างควมมีเหตุผลและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับการรู้จักซักถามและวิพากษ์วิจารณ์ครูร้อยละ 35.29 เห็นว่าเนื้อหาช่วยให้นักเรียนรู้จักสังเกต รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง และคุณค่าหาความรู้อยู่เสมอ และครูจำนวนร้อยละ 5.88 เห็นว่าเนื้อหาช่วยสร้างความคิดซาทินิยมให้แก่ักเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสำนวนภาษาและการอธิบายในแบบเรียนโดยได้ประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นดังนี้

เข้าใจอย่างมาก	มีค่าเท่ากับ	4
เข้าใจง่าย	มีค่าเท่ากับ	3
บางตอนเข้าใจยาก บางตอนเข้าใจง่าย	มีค่าเท่ากับ	2
เข้าใจยาก	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ คร.ประสพ เท่ากับ 2.3, 2.0 และ 2.24 ตามลำดับ แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มมีความเห็นว่าสำนวนภาษาและการอธิบายในแบบเรียนนั้น มีบางตอนเข้าใจยากและบางตอนเข้าใจง่าย

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องในแบบเรียนปรากฏว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ คร.ประสพ ร้อยละ 70.00 85.71 และ 76.47 ตามลำดับ มีความเห็นว่า การจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องในแบบเรียนไม่เหมาะสม ยังมีบางส่วนที่ต้องแก้ไข และมีครูเพียงร้อยละ 30.00, 14.29 และ 23.53 ตามลำดับที่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสำนวนภาษาที่ไม่รัดกุม ซึ่งครูพบในแบบเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยได้ประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นดังนี้

ไม่พบเลย	มีค่าเท่ากับ	3
พบบ้างเล็กน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
พบมาก	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูที่ใช้แบบเรียน
ของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ ดร.ประสาท เท่ากับ 1.90, 1.90 และ 1.76 ตาม
ลำดับ แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ครูพบสำนวน ภาษาที่ไม่รัดกุม ในแบบเรียนบ้างเล็กน้อย

ในค่านความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับราคาแบบเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ประเมินค่าน้ำหนัก
คำตอบดังนี้

ราคาถูกเกินไป	ทำให้คุณภาพด้อย	มีค่าเท่ากับ	3
ราคาเหมาะสมดีแล้ว		มีค่าเท่ากับ	2
ราคาแพงเกินไป		มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูผู้ใช้แบบเรียน
ของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ ดร.ประสาท เท่ากับ 2.1, 2.05 และ 2.06 ตาม
ลำดับ แสดงว่าครูผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มมีความเห็นว่า ราคาของแบบเรียนเหมาะสมดี
แล้ว

ส่วนความรู้สึกละเอียดของนักเรียนที่มีต่อแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ให้ทัศนะของครู
นั้น ผู้วิจัยได้ประเมินค่าน้ำหนักคำตอบดังนี้

พอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	3
พอใจพอสมควร	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่พอใจ	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูที่ใช้แบบเรียน
ของกรมวิชาการเท่ากับ 1.9 พ.อ.พูนผล เท่ากับ 2.10 และ ดร.ประสาท เท่ากับ 1.82
แสดงว่าครูผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่ม มีความเห็นว่านักเรียนมีความพอใจในแบบเรียนที่ใช้อยู่
พอสมควร

สำหรับความต้องการของครูในการปรับปรุงคุณภาพด้านต่าง ๆ ของแบบเรียนวิชา
ประวัติศาสตร์นั้น ผู้วิจัยได้เสนอโดยแสดงค่าเฉลี่ยความต้องการปรับปรุงคุณภาพด้านต่าง ๆ
โดยแบ่งเป็นอันดับควยการให้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดประเมินค่าคะแนนดังนี้

- อันดับ 1 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4
 อันดับ 2 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
 อันดับ 3 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
 อันดับ 4 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้วผู้วิจัยให้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนน เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.0	คิดเป็นอันดับ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	1.0 - 1.55	คิดเป็นอันดับ 4

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยลำดับความต้องการ ของครูในการปรับปรุงคุณภาพด้านต่าง ๆ ของแบบเรียน

คุณภาพของแบบเรียน	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสาธ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
สาระความรู้	3.85	0.36	อันดับ 1	3.57	0.66	อันดับ 1	3.24	0.88	อันดับ 2
สาระสติปัญญา	2.94	0.71	อันดับ 2	2.81	0.85	อันดับ 2	2.77	0.94	อันดับ 2
ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม	1.41	0.49	อันดับ 4	1.62	0.95	อันดับ 3	1.88	1.02	อันดับ 3
อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอน	1.89	0.74	อันดับ 3	2.00	0.82	อันดับ 3	2.12	1.08	อันดับ 3

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่าครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการและ พ.อ.พูนพล ต้องการปรับปรุงสาระความรู้เป็นอันดับ 1 แต่ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ต้องการปรับปรุงเป็นอันดับ 2

ครูที่ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ต้องการปรับปรุงสาระสติปัญญาเป็นอันดับ 2 ตรงกัน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาธ ต้องการปรับปรุงลักษณะการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนเป็นอันดับ 3 แต่ครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการต้องการปรับปรุงเป็นอันดับ 4

ครูที่ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ต้องการปรับปรุงอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนเป็นอันดับ 3 ตรงกัน

โดยเฉลี่ยแล้วจะเห็นว่า ครูที่ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ต้องการปรับปรุงสาระความรู้ในแบบเรียนเป็นอันดับ 1 สาระสติปัญญาเป็นอันดับ 2 อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนและลักษณะการจัดทำรูปเล่มเป็นอันดับ 3

ภาค 3 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 4 ด้านคือ

1. สารระคายความรู้
2. สารระคายสติปัญญา
3. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม
4. อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในภาคนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนน (Weight) ออก
เป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert¹ กล่าวคือ กำหนดค่าคะแนนเป็นดังนี้

ดีมาก	ให้ค่าคะแนน	5
ดี	ให้ค่าคะแนน	4
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
ควรปรับปรุง	ให้ค่าคะแนน	2
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน	1

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร²

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่}$$

$$X = \text{คะแนนของ code คือ 5,4,3,2,1}$$

¹ Best, loc.cit.,

² ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

ค่าเฉลี่ยที่ได้มีความหมายดังนี้

$$4.56 - 5.0 = \text{ดีมาก}$$

$$3.56 - 4.55 = \text{ดี}$$

$$2.56 - 3.55 = \text{ปานกลาง}$$

$$1.56 - 2.55 = \text{ควรปรับปรุง}$$

$$1.0 - 1.55 = \text{ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง}$$

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มปรากฏในตาราง

ที่ 12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 นำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสาระความรู้ของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			คร.ประสาท		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1. แบบเรียนมีเนื้อหาครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.55	0.92	ปานกลาง	3.38	0.73	ปานกลาง	3.52	0.70	ปานกลาง
2. แบบเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของการสอนวิชาประวัติศาสตร์	3.40	0.66	ปานกลาง	3.38	0.58	ปานกลาง	3.82	2.45	ดี
3. การเรียงลำดับเนื้อหาตรงตามหัวข้อที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.50	0.50	ปานกลาง	3.24	0.97	ปานกลาง	3.47	0.85	ปานกลาง
4. เรื่องอาณาจักรน่านเจ้า ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษาครบถ้วน	3.25	0.83	ปานกลาง	2.86	0.94	ปานกลาง	2.24	1.00	ควรปรับปรุง
5. เรื่องการตั้งกรุงสุโขทัย ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาครบถ้วน	3.30	0.71	ปานกลาง	2.86	0.83	ปานกลาง	2.82	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
6. เรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษานครบถ้วน	3.35	0.73	ปานกลาง	2.81	0.80	ปานกลาง	2.24	0.73	ควรปรับปรุง
7. เรื่องชาติมอญ ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษานครบถ้วน	2.89	0.72	ปานกลาง	2.76	0.87	ปานกลาง	2.29	0.75	ควรปรับปรุง
8. เรื่องชาติพม่า ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษานครบถ้วน	2.95	0.74	ปานกลาง	2.75	0.83	ปานกลาง	2.65	0.76	ปานกลาง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			กร.ประสาท		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
9. เรื่องชาติญาณ ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ครบถ้วน	2.90	0.77	ปานกลาง	2.67	0.84	ปานกลาง	2.35	0.97	ควรปรับปรุง
10. เรื่องชาติเขมร ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ครบถ้วน	2.80	0.68	ปานกลาง	2.67	0.84	ปานกลาง	2.35	0.97	ควรปรับปรุง
11. เรื่องชาติลาว ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ครบถ้วน	2.80	0.75	ปานกลาง	2.67	0.89	ปานกลาง	2.76	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
12. เรื่องชาติมลายูให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางวัฒนธรรมการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาคบถวน	2.80	0.81	ปานกลาง	2.71	1.14	ปานกลาง	2.59	0.77	ปานกลาง
13. คำศัพท์และสำนวนภาษาในแบบเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น วุฒิภาวะและการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน	3.20	0.51	ปานกลาง	3.38	0.49	ปานกลาง	2.53	2.09	ควรปรับปรุง
14. เนื้อหาในแบบเรียนเหมาะกับวัยของนักเรียน	3.10	0.70	ปานกลาง	3.19	0.04	ปานกลาง	3.94	2.75	ดี
15. จำนวนเนื้อหาในแต่ละหัวข้อและแต่ละบทมีความเหมาะสม	3.00	0.55	ปานกลาง	3.15	0.48	ปานกลาง	2.35	0.59	ควรปรับปรุง
16. บทเรียนแต่ละบทมีความต่อเนื่องกัน	3.10	0.77	ปานกลาง	3.05	0.49	ปานกลาง	1.88	2.05	ควรปรับปรุง
17. บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	3.25	0.54	ปานกลาง	3.38	0.73	ปานกลาง	2.71	0.96	ปานกลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
18.บทเรียนแต่ละบทมีคำอธิบายและคำจำกัดความถูกต้องชัดเจน	2.80	0.68	ปานกลาง	3.14	0.78	ปานกลาง	3.00	1.75	ปานกลาง
19.เนื้อหาที่มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์	3.05	0.69	ปานกลาง	3.05	1.07	ปานกลาง	1.88	0.90	ควรปรับปรุง
20.ผู้แต่งมีแบบของการเขียนที่น่าสนใจและให้แง่คิด	2.84	0.88	ปานกลาง	3.10	0.54	ปานกลาง	2.18	1.29	ควรปรับปรุง
21.เนื้อหาในแบบเรียนช่วยเสริมสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง	2.90	0.70	ปานกลาง	3.19	0.59	ปานกลาง	2.47	0.58	ควรปรับปรุง
22.ผู้แต่งเสนอเนื้อหาโดยแสดงทัศนะเป็นกลาง	3.15	1.02	ปานกลาง	3.10	0.62	ปานกลาง	2.35	1.68	ควรปรับปรุง
23.เนื้อหาช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	3.25	0.70	ปานกลาง	3.24	0.68	ปานกลาง	2.35	0.97	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
24. เนื้อหาวิชาช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้และเข้าใจในเหตุการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านใดถูกต้อง	3.10	0.54	ปานกลาง	3.10	0.53	ปานกลาง	2.47	0.85	ควรปรับปรุง
25. เนื้อหาวิชาช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และตัดสินปัญหาปัจจุบันใดถูกต้องโดยอาศัยพื้นฐานทางประวัติศาสตร์	2.90	0.54	ปานกลาง	3.19	0.50	ปานกลาง	2.18	0.79	ควรปรับปรุง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ และ พ.อ.พูนพล มีความเห็นว่า สาระด้านความรู้ของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ แต่ครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่าสาระด้านความรู้ของแบบเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุง ข้อที่ควรปรับปรุงก็คือเรื่องอาณาจักรน่านเจ้า การตั้งกรุงศรีอยุธยา ชาติมอญ ชาติญวน และชาติเขมร ควรให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษาครบถ้วนขึ้น คำศัพท์และสำนวนภาษาในแบบเรียนควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับระดับชั้น วุฒิภาวะและการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน จัดเนื้อหาในแต่ละบทและแต่ละหัวข้อให้เหมาะสมต่อกัน เพื่อให้หากควรให้มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ และช่วยเสริมสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง ผู้แต่งควรมีแบบของการเขียนที่น่าสนใจและให้แง่คิด แสดงทัศนะเป็นกลาง ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในแบบเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเหตุการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจปัญหาปัจจุบัน โดยอาศัยพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างไรก็ตามสาระด้านความรู้ของแบบเรียนเล่มนี้ข้อที่อยู่ในระดับดีคือ มีเนื้อหาสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

ครูผู้ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสาระด้านความรู้ของแบบเรียนไว้ดังนี้

1. แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ยังมีได้ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาด้านต่าง ๆ ครบถ้วน
2. ปัจจุบันได้มีการค้นพบหลักฐานและข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์เพิ่มขึ้น เช่น เรื่องถิ่นฐานดั้งเดิมของไทย การอพยพสู่ตอนใต้ของเฒ่าไทย การตั้งกรุงศรีอยุธยาของพระเจ้าอู่ทอง ฯลฯ จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในแบบเรียนให้ถูกต้องสอดคล้องกับข้อค้นพบเหล่านี้
3. ควรมีการเพิ่มเติมปัญหาและเหตุการณ์ปัจจุบันในแบบเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้นำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ อันจะทำให้เข้าใจและ

ทัศนเหตุการณ์ปัจจุบันได้ดีขึ้น ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันด้วย

4. เนื้อหาบางตอนสั้นและย่อเกินไปทำให้นักเรียนอ่านไม่เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาประวัติศาสตร์ไทยควรใช้สำนวนภาษาให้ชัดเจนรัดกุมไม่คลุมเครือ

5. แบบเรียนของ ดร.ประสพ ซึ่งพิมพ์ไว้ตั้งแต่ พ.ศ.2511 ควรปรับปรุง เนื้อหาบางตอนให้ทันสมัยขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 น้ำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสาระกานสติปัญญาของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			ทร.ประสพาท		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1. เนื้อหาในแบบเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน	2.70	0.78	ปานกลาง	2.95	0.65	ปานกลาง	2.47	0.98	ควรปรับปรุง
2. เนื้อหาในแบบเรียนกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนรู้จัก	2.85	0.65	ปานกลาง	2.90	0.81	ปานกลาง	2.71	0.89	ปานกลาง
3. ตัวอย่างที่ยกในแบบเรียนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน	2.45	0.59	ควรปรับปรุง	2.90	0.61	ปานกลาง	2.63	1.17	ปานกลาง
4. การเรียบเรียงเนื้อหาในแบบเรียนเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน	2.85	0.64	ปานกลาง	3.05	0.22	ปานกลาง	2.65	0.68	ปานกลาง
5. แบบเรียนมีเนื้อหาและวิธีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	2.55	0.74	ควรปรับปรุง	3.05	0.58	ปานกลาง	2.50	0.61	ควรปรับปรุง
6. วิธีการเสนอเนื้อหาส่งเสริมให้เกิดการคิดและค้นคว้าเพิ่มเติม	2.80	0.75	ปานกลาง	3.10	0.53	ปานกลาง	2.24	0.81	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			คร.ประสาท		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
7. ส่งเสริมค่านิยม	2.80	0.75	ปานกลาง	2.86	0.47	ปานกลาง	2.59	0.84	ปานกลาง
8. ส่งเสริมทักษะทางสังคม	2.80	0.68	ปานกลาง	3.14	0.71	ปานกลาง	2.29	0.96	ควรปรับปรุง
9. ส่งเสริมทัศนคติที่ดี	3.00	0.84	ปานกลาง	3.10	0.68	ปานกลาง	2.35	0.91	ควรปรับปรุง
10. ช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างใช้วิจารณญาณ	2.70	0.78	ปานกลาง	2.81	0.73	ปานกลาง	2.41	0.98	ควรปรับปรุง
11. การเสนอแบบเรียนจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	2.60	0.58	ปานกลาง	2.90	0.69	ปานกลาง	2.53	0.85	ควรปรับปรุง
12. ให้ความรู้ในสิ่งที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.40	0.66	ควรปรับปรุง	2.86	0.71	ปานกลาง	1.94	0.87	ควรปรับปรุง
13. ผู้แต่งใ้แก่นำความรู้ หลักฐานที่ค้นพบ และข้อเท็จจริงใหม่ ๆ มาแทรกไว้ในบทเรียน	2.65	0.79	ปานกลาง	2.76	0.75	ปานกลาง	1.88	0.90	ควรปรับปรุง

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ มีความเห็นว่า สาระค่านสติปัญญาของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากข้อที่ว่า ตัวอย่างที่ยกในแบบเรียนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน แบบเรียนมีเนื้อหาและวิธีการกระตุ้น ความสนใจของนักเรียน และให้ความรู้ในสิ่งที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พ.น.ร. มีความเห็นว่าโดย เฉลี่ยแล้วสาระค่านสติปัญญาของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

สำหรับครูที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสาธต์ มีความเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วสาระ ค่านสติปัญญาของแบบเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุง โดยควรปรับปรุงให้เนื้อหา มีความ สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน มีวิธีการเสนอเนื้อหาซึ่งกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และส่งเสริมให้เกิดการคิดและค้นคว้าเพิ่มเติม ส่งเสริมทักษะทางสังคมและทัศนคติที่ดี พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างใช้วิจารณญาณ นอกจากนี้การเสนอแบบเรียน ควรจูงใจให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ความรู้ในสิ่งที่นักเรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยผู้แต่งควรนำความรู้ หลักฐานที่ค้นพบและข้อเท็จจริง ใหม่ ๆ มาแทรกไว้ในบทเรียนด้วย

นอกจากนี้ครูผู้ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสาระค่าน สติปัญญาของแบบเรียนไว้ดังนี้

1. ผู้แต่งแบบเรียนควรเสนอทฤษฎีหรือบทวิเคราะห์ปัญหาทางประวัติศาสตร์ ของผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ คนไว้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความศรัทธาในวิชาประวัติศาสตร์ และค้นคว้าเพิ่มเติม

2. ควรมีการยกตัวอย่าง ซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันให้มากขึ้น

ตารางที่ 14 นำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนพล			กร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1. แบบเรียนมีปกหนา	2.70	0.71	ปานกลาง	2.90	0.92	ปานกลาง	2.47	0.70	ควรปรับปรุง
2. การออกแบบปกมีศิลปะและลักษณะดึงดูดใจ	2.45	0.74	ควรปรับปรุง	3.14	1.04	ปานกลาง	2.41	0.98	ควรปรับปรุง
3. รูปเล่มมีขนาดกว้างยาวพอเหมาะกับความหนา	2.80	0.81	ปานกลาง	3.33	0.64	ปานกลาง	3.53	0.61	ปานกลาง
4. กระดาษที่ใช้นั้นมีคุณภาพ	2.60	0.80	ปานกลาง	3.05	0.79	ปานกลาง	2.47	0.61	ควรปรับปรุง
5. การเย็บเล่มหนาแน่นประณีต	2.60	0.86	ปานกลาง	3.05	1.08	ปานกลาง	2.35	0.91	ควรปรับปรุง
6. การเรียงพิมพ์เช่น การขึ้นบท แบ่งตอน มีระเบียบ	3.15	0.65	ปานกลาง	3.24	1.20	ปานกลาง	2.94	0.80	ปานกลาง
7. การเว้นช่องว่างตอนบนตอนกลางและด้านข้างตลอดจนช่องไฟของแบบเรียนแต่ละหน้าเหมาะสม	3.25	0.70	ปานกลาง	3.71	0.52	ดี	3.18	0.99	ปานกลาง
8. มีการระบุประเภทสารบัญและคุณวุฒิของผู้แต่งไว้ชัดเจน	3.16	0.82	ปานกลาง	3.57	0.73	ดี	2.88	1.08	ปานกลาง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
9. มีค่านำซึ่งระบุความมุ่งหมายของผู้แต่ง และวิธีใช้แบบเรียนไว้ชัดเจน	3.20	0.98	ปานกลาง	3.48	0.50	ปานกลาง	2.88	0.96	ปานกลาง
10. มีสารบัญชิ่งแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหา หาไว้ถูกต้องชัดเจน	3.60	0.92	ดี	3.86	0.64	ดี	2.71	1.02	ปานกลาง
11. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง	3.50	0.59	ปานกลาง	3.52	0.80	ปานกลาง	3.06	0.73	ปานกลาง
12. การสะกดคำเริ่มต้นถูกต้อง	3.55	0.59	ปานกลาง	3.32	0.66	ปานกลาง	3.29	1.02	ปานกลาง
13. การเรียงลำดับเลขหน้าถูกต้อง	3.50	0.59	ปานกลาง	3.70	0.56	ดี	3.29	0.89	ปานกลาง
14. ตัวอักษรชัดเจน	3.50	0.67	ปานกลาง	3.67	0.78	ดี	3.41	1.03	ปานกลาง
15. ตัวอักษรมีขนาดและลักษณะเหมาะสม กับสายตาของนักเรียน	3.55	0.67	ปานกลาง	3.86	0.64	ดี	3.65	0.76	ดี
16. ตัวอักษรบางตอนมีลักษณะพิเศษเช่น ตัวหนา ตัวใหญ่ ตัวเอนเพื่อเน้นข้อ ความสำคัญ	3.32	0.66	ปานกลาง	3.76	0.61	ดี	2.94	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			คร.ประสาธ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
17. การจัดการชั้นเรียนเชิงอัตรา และ บรรณานุกรมเหมาะสมชัดเจน	3.15	0.91	ปานกลาง	3.24	0.68	ปานกลาง	2.41	0.85	ควรปรับปรุง
18. การจัดอภิธานศัพท์และภาคผนวก เหมาะสมชัดเจน	3.00	1.00	ปานกลาง	3.19	0.73	ปานกลาง	2.18	0.71	ควรปรับปรุง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ มีความเห็นว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีข้อที่ควรปรับปรุงคือ การออกแบบปกของแบบเรียนควร ให้มีศิลปะ และลักษณะดึงดูดใจ และข้อดีของแบบเรียนเล่มนี้คือ มีสารบัญชัซึ่งแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่า ลักษณะการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และแบบเรียนเล่มนี้มีข้อดีคือการเว้นช่องว่างตอนบนตอนกลาง และคานข้างตลอดจนช่องไฟของหนังสือแต่ละหน้าเหมาะสม มีการระบุประสบการณ์และคุณวุฒิของผู้แต่งไว้ชัดเจน มีสารบัญชัซึ่งแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน การเรียงลำดับเลขหน้าถูกต้อง ตัวอักษรชัดเจน มีขนาดและลักษณะเหมาะสมกับสายต่านักเรียน และตัวอักษรบางตอนมีลักษณะพิเศษ เช่น ตัวหนา ตัวใหญ่ ตัวเอน เพื่อเน้นข้อความสำคัญ

สำหรับครูที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ นั้น โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่า ลักษณะการจัดทำรูปเล่มอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่มีข้อที่ควรปรับปรุงคือ ควรจัดทำแบบเรียนให้มีปกหนา ทนทาน การออกแบบปกควรให้มีลักษณะดึงดูดใจและมีศิลปะ ควรปรับปรุงกระดาษที่ใช้พิมพ์ให้มีคุณภาพดีกว่าเดิม ปรับปรุงการเย็บเล่มให้ทนทานประณีตขึ้น ตลอดจนจัดกรรมวิธี เชิงอรรถ บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ และ ภาคผนวกให้มีความเหมาะสมชัดเจน

ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่มคือ แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ยังขาดบทสรุป กรรมวิธี บรรณานุกรม หรือ แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมและอภิธานศัพท์ จึงควรจัดทำเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และเชิงอรรถในแบบเรียนฉบับของกรมวิชาการและ พ.อ.พูนพล มีน้อยเกินไป คือ แต่ละเล่มมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ตารางที่ 15 น้ำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนของแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.ด.พูนผล			คร.ประสพ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1.แบบเรียนมีภาพประกอบชัดเจน	2.25	0.70	ควรปรับปรุง	3.24	0.92	ปานกลาง	2.35	0.91	ควรปรับปรุง
2.ภาพประกอบมีจำนวนเหมาะสมกับความจำเป็น	2.05	0.74	ควรปรับปรุง	3.38	0.95	ปานกลาง	2.65	0.68	ปานกลาง
3.ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	2.10	0.83	ควรปรับปรุง	3.24	0.81	ปานกลาง	2.59	0.69	ปานกลาง
4.ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจน	2.50	0.67	ควรปรับปรุง	3.10	0.75	ปานกลาง	2.18	0.79	ควรปรับปรุง
5.การจัดวางและเรียงลำดับภาพประกอบมีความเหมาะสม	2.45	0.59	ควรปรับปรุง	3.48	0.59	ปานกลาง	2.71	0.96	ปานกลาง
6.ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในเล่มและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	2.70	0.64	ปานกลาง	3.71	0.45	ดี	2.82	0.79	ปานกลาง
7.ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษและการใช้สายตาของนักเรียน	2.55	0.74	ควรปรับปรุง	3.75	0.43	ดี	2.94	0.73	ปานกลาง
8.ภาพประกอบมีลักษณะสะกดคำ ช่วยให้นักเรียนสนใจบทเรียน	2.32	0.66	ควรปรับปรุง	3.43	0.59	ปานกลาง	2.82	1.04	ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			คร.ประสาธ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
9.ภาพประกอบมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่ถูกต้อง	2.45	0.67	ควรปรับปรุง	3.10	0.75	ปานกลาง	2.29	1.02	ควรปรับปรุง
10.ภาพประกอบมีสีสัน	1.85	0.73	ควรปรับปรุง	3.14	1.78	ปานกลาง	2.94	0.73	ปานกลาง
11.ภาพประกอบมีสื่อธรรมชาติตามความเป็นจริง	1.85	0.57	ควรปรับปรุง	3.29	0.88	ปานกลาง	2.88	0.68	ปานกลาง
12.แบบเรียนมีแผนที่และแผนภูมิซึ่งถูกต้องชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน	2.60	0.92	ปานกลาง	3.38	1.79	ปานกลาง	2.41	0.85	ควรปรับปรุง
13.แบบเรียนมีบทสรุปตอนท้ายซึ่งให้ความชัดเจน	2.25	0.77	ควรปรับปรุง	3.10	0.75	ปานกลาง	2.24	0.73	ควรปรับปรุง
14.บทสรุปให้แก่มกคิดเพิ่มเติม	2.35	0.79	ควรปรับปรุง	2.60	1.28	ปานกลาง	2.35	0.84	ควรปรับปรุง
15.บทสรุปมีจำนวนเหมาะสม	2.40	0.80	ควรปรับปรุง	2.62	0.49	ปานกลาง	2.47	0.85	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เกณฑ์	กรมวิชาการ			พ.อ.พูนผล			คร.ประสาธ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
16. แบบเรียนมีกิจกรรมเสนอแนะตอนท้าย ซึ่งนำไปใช้ได้ผล	2.40	0.80	ควรปรับปรุง	3.20	0.60	ปานกลาง	2.56	1.41	ปานกลาง
17. กิจกรรมเสนอแนะช่วยเสริมทักษะทาง สังคม	2.45	0.80	ควรปรับปรุง	2.95	0.58	ปานกลาง	2.27	0.86	ควรปรับปรุง
18. กิจกรรมเสนอแนะมีจำนวนเหมาะสม	2.40	0.73	ควรปรับปรุง	2.95	0.49	ปานกลาง	2.76	0.73	ปานกลาง
19. แบบเรียนมีคำถามท้ายบทซึ่งกระตุ้น ให้คิด	2.25	0.77	ควรปรับปรุง	3.38	0.73	ปานกลาง	2.47	1.29	ควรปรับปรุง
20. คำถามท้ายบทมีลักษณะปรนัยและอัตนัย	2.20	0.75	ควรปรับปรุง	3.67	0.48	ดี	2.53	1.14	ควรปรับปรุง
21. คำถามท้ายบทมีจำนวนเหมาะสม	2.25	0.83	ควรปรับปรุง	3.67	0.48	ดี	2.29	0.89	ควรปรับปรุง
22. แบบเรียนมีหนังสือคู่มือครูซึ่งแนะนำ กิจกรรม และวิธีสอน	2.80	0.98	ปานกลาง	2.86	1.04	ปานกลาง	2.29	0.82	ควรปรับปรุง

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ มีความเห็นว่า อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนของแบบเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุง มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลางเพียงส่วนน้อยคือภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในเล่มและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน แบบเรียนมีแผนที่และแผนภูมิซึ่งถูกต้อง ชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น และมีคู่มือครูซึ่งแนะนำกิจกรรมและวิธีสอน

ครูที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่า อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนของแบบเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และแบบเรียนฉบับนี้มีข้อดีคือ ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในเล่ม และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และการใช้สายตาของนักเรียน คำถามท้ายบทมีทั้งลักษณะปรนัยและอัตนัย และมีจำนวนเหมาะสม

สำหรับครูที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสพ มีความเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนของแบบเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุง มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลางคือ ภาพประกอบมีสีสัน เป็นธรรมชาติตามความเป็นจริง มีลักษณะสะกดคำ มีจำนวนเหมาะสมกับหน้ากระดาษและความจำเป็น เหมาะกับวัย ความสนใจ และการใช้สายตาของนักเรียน มีการจัดวางและเรียงลำดับเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและเป็นประโยชน์ต่อการสอน กิจกรรมเสนอแนะมีจำนวนเหมาะสมและนำไปใช้ได้ผล

ครูได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนของแบบเรียนไว้ดังนี้

1. แบบเรียนของกรมวิชาการควรเพิ่มภาพประกอบให้มากขึ้น ให้ชัดเจนและมีสีสันเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียน นอกจากนี้ควรเพิ่มบทสรุป คำถาม แบบฝึกหัดท้ายบทตลอดจนกิจกรรมเสนอแนะด้วย

2. แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล และ ดร.ประสพ มีภาพประกอบมากพอสมควร แต่บางภาพเป็นภาพวาดซึ่งผิดข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้นคณะผู้เรียบเรียงแบบเรียนควรติดต่อประสานงานกับยูวาคภาพอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ได้ ภาพประกอบที่ชัดเจน และสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องในแบบเรียน ตลอดจนได้มีโอกาสอธิบายสิ่งที่ผู้เรียบเรียงต้องการได้ถูกต้องด้วย

3. ครูที่ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีความเห็นว่า ภาพประกอบแบบเรียนส่วนใหญ่ควรเป็นภาพถ่ายจากของจริง พร้อมกับคำอธิบายที่ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่ถูกต้อง นอกจากนี้ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ ควรจะได้มีภาพถ่ายของบุคคลสำคัญไว้ด้วย

ข. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนักเรียน

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมี 419 คน จากโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล 21 โรงเรียน เป็นนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.41 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.41 และใช้แบบเรียนของ ดร.ประสพ 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.18 และนักเรียนทุกคนที่ตอบแบบสอบถามตอบว่า โรงเรียนบังคับให้ใช้แบบเรียนสำหรับวิชาประวัติศาสตร์ แบบสอบถามนักเรียนแบ่งเป็น 2 ภาคคือ

ภาค 1 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสาระความรู้และสาระค่านิยมในแบบเรียน

ภาค 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่ม อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนและการใช้แบบเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสาระความรู้และสาระค่านิยมในแบบเรียนได้แสดงไว้ในตารางต่าง ๆ ต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เนื้อหาในแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่นักเรียนสนใจ

เนื้อหาในแบบเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาณาจักรน่านเจ้า	62	44.29	51	36.42	33	23.74
การตั้งกรุงสุโขทัย	76	54.29	80	57.14	79	56.83
การตั้งกรุงศรีอยุธยา	81	57.86	98	70.00	62	44.60
ประวัติศาสตร์ชาติมอญ	28	20.00	31	22.14	18	12.94
ประวัติศาสตร์ชาติพม่า	50	35.71	40	28.57	33	23.74
ประวัติศาสตร์ชาติญวน	27	19.29	31	22.14	19	13.67
ประวัติศาสตร์ชาติเขมร	21	15.00	33	23.57	25	17.99
ประวัติศาสตร์ชาติลาว	26	18.57	23	16.42	26	18.71
ประวัติศาสตร์ชาติมลายา	25	17.86	20	14.29	28	20.14

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการคิดเป็นจำนวนร้อยละ 57.86 สนใจเรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ครูร้อยละ 54.29 สนใจเรื่องการตั้งกรุงสุโขทัย และร้อยละ 15.00 สนใจเรื่องประวัติศาสตร์ชาติเขมร

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล คิดเป็นจำนวนร้อยละ 70.00 สนใจเรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ครูร้อยละ 57.14 สนใจเรื่องการตั้งกรุงสุโขทัยและครูร้อยละ 14.29 สนใจเรื่องประวัติศาสตร์ชาติมลายา

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสพ คิดเป็นจำนวนร้อยละ 56.83 สนใจเรื่องการตั้งกรุงสุโขทัย ครูจำนวนร้อยละ 44.60 สนใจเรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา และครูร้อยละ 12.94 สนใจเรื่องประวัติศาสตร์ชาติมอญ

เนื้อหาวิชาที่นักเรียนผู้ใช้แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม ระบุว่ามีความสนใจนอกเหนือจากรายการในตารางข้างต้นคือ ประวัติศาสตร์ชาติจีน ประวัติศาสตร์ยุโรป ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา และ ประวัติศาสตร์ประเทศอินเดีย

ผู้วิจัยได้ศึกษาความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และคร.ประสาธติคิดเป็นร้อยละ 69.29, 71.43 และ 64.75 ตามลำดับ เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนไม่เหมาะสม และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 30.71, 28.57 และ 35.25 ตามลำดับที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนเหมาะสมแล้ว นักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนยังไม่เหมาะสมได้ให้เหตุผลดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ยังไม่เหมาะสม

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสาธติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาบางเรื่องละเอียดและมากเกินไป	21	21.88	7	7.00	5	5.56
เนื้อหาบางตอนเยิ่นเย้อเกินไป ทำให้ยากต่อการเข้าใจ	61	63.54	63	63.00	31	34.44
เนื้อหาบางตอนมีน้อย ควรเพิ่มเติมรายละเอียด	55	57.29	61	61.00	37	41.11
เนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ	19	19.79	32	32.00	14	15.56
เนื้อหาบางตอนยากต่อการตีความหมายและยากต่อการทำความเข้าใจ	45	46.88	31	31.00	23	25.56
เนื้อหาความรู้ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	29	30.21	15	15.00	11	12.22
การจัดลำดับเนื้อหาไม่ต่อเนื่องกัน	38	39.58	37	37.00	18	20.00
เนื้อหาบางตอนไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์	20	20.83	29	29.00	39	43.33

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาบางตอนไม่สอดคล้องกับข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์	33	34.38	19	19.00	21	23.33
ตัวอย่างต่าง ๆ ที่ยกในแบบเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4	4.17	9	9.00	4	4.44
สำนวนภาษาไม่รัดกุม ทำให้เข้าใจความหมายได้หลายอย่าง	28	29.17	22	22.00	14	15.56
การใช้สำนวนภาษาและคำศัพท์ไม่ถูกต้อง	3	3.13	1	1.00	2	2.22

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 63.54 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาในแบบเรียนยังไม่เหมาะสมเพราะเนื้อหาบางตอนย่อเกินไป ทำให้ยากต่อการเข้าใจ ร้อยละ 57.29 ให้เหตุผลว่า เนื้อหาบางตอนมีน้อย ควรเพิ่มเติมรายละเอียด และร้อยละ 3.13 ให้เหตุผลว่าการใช้สำนวนภาษาและคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

นักเรียนใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 63.00 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาบางตอนย่อเกินไป ทำให้ยากต่อการเข้าใจ ร้อยละ 61.00 ให้เหตุผลว่า เนื้อหาบางตอนมีน้อย ควรเพิ่มเติมรายละเอียด และร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลว่าการใช้สำนวนภาษาและคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ จำนวน ร้อยละ 43.33 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาบางตอนไม่ถูกต้อง ตามข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ร้อยละ 41.11 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาบางตอนมีน้อย ควรเพิ่มเติมรายละเอียด และร้อยละ 2.22 ให้เหตุผลว่าการใช้สำนวนภาษาและคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

ส่วนนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนเหมาะสมดีแล้ว ใ้ให้เหตุผลไว้ดัง
ปรากฏในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนประวัติศาสตร์เหมาะสมดีแล้ว

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การ เมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา	24	55.81	23	57.50	23	46.94
ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเหตุการณ์ หรือสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษาในปัจจุบัน กว้าง	2	4.65	4	10.00	12	24.49
เนื้อหาวิชาช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ดีขึ้น	27	62.79	18	45.00	26	53.06
เนื้อหาวิชาช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในเหตุการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง	19	44.19	22	55.00	13	26.53
เนื้อหาที่มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริงทาง ประวัติศาสตร์	8	18.60	3	7.50	2	4.08
การจลลาคับเนื้อหาวิชาในแต่ละบทต่อเนื่อง กันดี	9	20.93	8	20.00	6	12.24
เนื้อหาความรู้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน	5	11.63	4	10.00	2	4.08
เนื้อหาเรียงลำดับตามเหตุการณ์ทางประวัติ- ศาสตร์ไม่สับสน	11	25.58	8	20.00	3	6.12
เนื้อหาในแบบเรียนน่าสนใจ	16	37.21	14	35.00	4	8.16

ตารางที่ 18 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาที่มีจำนวนเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป	11	25.58	7	17.50	5	10.20
เนื้อหาสอดคล้องกับข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์	8	18.60	4	10.00	1	2.04
ตัวอย่างต่าง ๆ ที่ยกในแบบเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องดี	6	13.95	11	27.50	2	4.08
การใช้สำนวนภาษาและคำศัพท์ถูกต้อง	4	9.30	2	5.00	2	4.08
สำนวนภาษาในแบบเรียนเข้าใจง่าย	19	44.19	2	5.00	4	8.16

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 62.79 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาในแบบเรียนเหมาะสมเพราะ ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ขึ้น ร้อยละ 55.81 ให้เหตุผลว่าช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา และร้อยละ 4.65 ให้เหตุผลว่าช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เหตุการณ์หรือสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษาในปัจจุบันที่ขึ้น

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 57.50 ให้เหตุผลว่าช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ร้อยละ 55.00 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาวิชาช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง และนักเรียนจำนวนเท่าๆ กันคือร้อยละ 5.00 ให้เหตุผลว่า เนื้อหาสอดคล้องกับข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์ และตัวอย่างต่าง ๆ ที่ยกในแบบเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องดี

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร. ประสาท จำนวน ร้อยละ 53.06 ให้เหตุผลว่า เนื้อหาวิชาช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ขึ้น ร้อยละ 46.94 ให้เหตุผลว่า ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษา และร้อยละ 2.04 ให้เหตุผลว่าเนื้อหาสอดคล้องกับข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องอาณาจักรน่านเจ้าในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ. พูนพล และ คร. ประสาท คิดเป็นร้อยละ 80.71, 84.29 และ 76.98 ตามลำดับ มีความเห็นว่า เรื่อง อาณาจักรน่านเจ้าให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 19.29, 15.71 และ 23.02 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่อง อาณาจักรน่านเจ้าให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วนได้แสดงไว้ในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องอาณาจักรน่านเจ้า ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ. พูนพล		คร. ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	30	26.55	36	30.51	31	28.97
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	50	44.25	49	41.53	40	37.38
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	37	32.74	41	34.75	37	34.58
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	35	30.97	39	33.05	17	15.89
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	69	61.06	69	58.47	53	49.53

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 61.06 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 44.25 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง และนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 26.55 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 58.47 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 41.53 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง มีนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 30.51 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 49.53 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 37.38 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง และร้อยละ 15.89 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องการจัดกรุงสุโขทัย ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาธ คิดเป็นร้อยละ 62.14, 66.43 และ 52.52 ตามลำดับ มีความเห็นว่าเรื่องการจัดกรุงสุโขทัยให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 37.86, 33.57 และ 47.48 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องการจัดกรุงสุโขทัย ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่อง การตั้งกรุงสุโขทัย ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	26	29.89	31	33.33	23	31.51
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	23	26.44	19	20.43	29	39.73
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	22	25.29	29	31.18	17	23.29
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	39	44.83	35	37.63	23	31.51
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	53	60.92	47	50.54	25	34.25

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 60.92 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 44.83 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม และนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 25.29 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.54 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 37.63 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม และร้อยละ 20.43 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร. ประสาท ส่วนใหญ่คือร้อยละ 39.73 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง รองลงมาคือร้อยละ 34.25 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา และนักเรียนเพียงร้อยละ 23.29 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร. ประสาท คิดเป็นร้อยละ 70.71, 70.71 และ 64.75 ตามลำดับ มีความเห็นว่าเรื่อง การตั้งกรุงศรีอยุธยาให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนร้อยละ 29.29, 29.29 และ 35.25 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องการตั้งกรุงศรีอยุธยา ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร. ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	28	28.28	31	31.31	22	24.44
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	31	31.31	21	21.21	25	27.78
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	34	34.34	40	40.40	27	30.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	39	39.39	39	39.39	16	17.78
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	55	55.56	42	42.42	29	32.22

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.56 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 39.39 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม และมีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 28.28 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 42.42 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา และขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ เป็นเหตุผลของนักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ 40.40 มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 21.21 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

ส่วนนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 32.22 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 30.30 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และนักเรียนเพียงร้อยละ 17.78 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชาติมอญในแบบเรียน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ ดร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 80.00, 77.86 และ 89.21 ตามลำดับ มีความเห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติมอญให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 20.00, 22.14 และ 10.79 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติมอญให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร. ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	54	48.21	46	42.20	99	79.84
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	37	33.04	20	18.35	96	77.42
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	60	53.57	53	48.62	99	79.84
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	40	35.71	41	37.61	99	79.84
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	70	62.50	63	57.80	105	84.67

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.50 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 53.57 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และนักเรียนเพียงร้อยละ 33.04 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.80 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 48.62 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ มีนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 18.35 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร. ประสาท จำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 84.67 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 79.84 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม และนักเรียนจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 77.42 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

จากการศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชาติพม่า ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาท ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 72.86, 83.57 และ 64.75 ตามลำดับ มีความเห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติพม่า ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 27.14, 16.43 และ 35.25 ตามลำดับที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ ชาติพม่า ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วนใดแสดงไว้ในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติพม่า ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	52	50.98	54	46.15	36	40.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	27	26.47	19	16.24	19	21.11
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	56	54.90	46	39.32	38	42.22
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	40	39.22	43	36.75	21	23.33

ตารางที่ 23 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	70	68.63	62	52.99	45	50.00

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.63 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 54.90 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 26.47 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 52.99 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 46.15 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม และนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 16.24 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 42.22 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้ เกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 21.11 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย ในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และคร.ประสาธ ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 75.00, 80.71 และ 74.82 ตามลำดับ ให้ความเห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษา ยังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 25.00, 19.29 และ

25.18 ตามลำดับที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	50	47.62	58	51.33	38	36.54
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	26	24.76	19	16.81	28	26.92
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	61	58.10	47	41.59	40	38.46
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	37	35.24	42	37.17	27	25.96
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	60	57.14	60	53.10	43	41.35

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 58.10 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ รองลงคือร้อยละ 57.14 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา และ มีนักเรียน เพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 24.76 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 53.10 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 51.33 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 16.81 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 41.35 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา เหตุผลรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 38.46 คือ ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ มีนักเรียนเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 25.96 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหา เรื่องประวัติศาสตร์ชาติเขมรในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ ดร.ประสาธ คือร้อยละ 70.71, 75.00 และ 71.22 ตามลำดับ มีความคิดเห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติเขมร ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 29.29, 25.00 และ 28.78 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติเขมร ให้ความรู้ไม่ครบถ้วนได้แสดงไว้ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องประวัติศาสตร์เขมร ในแบบเรียนให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	50	50.51	34	32.38	37	37.37
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	34	34.34	17	16.19	24	24.24

ตารางที่ 25 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		กร.ประสาธน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	67	67.68	49	46.67	36	36.36
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	43	43.43	46	43.81	41	41.41
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	62	62.63	67	63.81	45	45.45

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 67.68 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ร้อยละ 62.63 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา มีนักเรียนเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 34.34 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 63.81 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 46.67 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และนักเรียนเพียงร้อยละ 16.19 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

สำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ กร.ประสาธน์ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 45.45 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 41.41 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม มีนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 24.24 ที่ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชาติลาว ในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ กร.ประสาธน์ คือ ร้อยละ 82.14, 76.43 และ 66.19 ตามลำดับ มีความเห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติลาว ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษา ยังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 17.86, 23.57 และ 33.88 ตามลำดับ ที่เห็นว่าให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติลาว ให้ความรู้ไม่ครบถ้วน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 เหตุผลของนักเรียนที่ตอบว่า เรื่องประวัติศาสตร์ชาติลาว ให้ความรู้ยังไม่ครบ
ถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทางวัฒนธรรม	48	41.74	37	34.58	33	35.87
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทางการเมือง	38	33.04	22	20.56	21	22.83
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทางเศรษฐกิจ	64	55.65	46	42.99	36	39.13
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทางสังคม	56	48.70	38	35.51	28	30.43
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทางการศึกษา	74	64.35	58	54.21	32	34.78

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 64.35 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมา คือร้อยละ 55.65 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และนักเรียนเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 33.04 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนผล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.21 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 42.99 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ มีนักเรียนเพียงจำนวนน้อย

คือร้อยละ 20.56 ที่ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 39.13 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ รองลงมาคือร้อยละ 35.87 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม และนักเรียนเพียงร้อยละ 22.83 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชาติสยามในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาธ คือ ร้อยละ 79.29, 73.57 และ 71.94 ตามลำดับ มีความเห็นว่า เรื่องประวัติศาสตร์ชาติสยาม ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษายังไม่ครบถ้วน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 20.71, 26.43 และ 28.06 ตามลำดับที่เห็นว่า ให้ความรู้ครบถ้วน เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องประวัติศาสตร์ชาติสยาม ให้ความรู้ไม่ครบถ้วน ใดแสดงไว้ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่า เรื่องประวัติศาสตร์ชาติสยาม ให้ความรู้ยังไม่ครบถ้วน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม	54	48.65	36	34.95	36	36.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง	44	39.64	30	29.13	29	29.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ	45	40.54	55	53.40	37	37.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม	36	32.43	40	38.83	32	32.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา	69	62.16	56	54.37	43	43.00

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 62.16 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 48.65 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางวัฒนธรรม และนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 32.43 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางสังคม

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.37 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 53.40 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 29.13 ที่ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 43.00 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 37.00 ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางเศรษฐกิจ และร้อยละ 29.00 ซึ่งเป็นเพียงนักเรียนส่วนน้อย ให้เหตุผลว่าขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง

ภาค 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่ม อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนและการใช้แบบเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของลักษณะการจัดทำรูปเล่ม และอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้

แบบเรียนแต่ละเล่ม คือ เล่มของกรมวิชาการคิดเป็นร้อยละ 72.14 เล่มของ พ.อ.พูนพล คิดเป็นร้อยละ 68.57 และเล่มของ ดร.ประสาธ คิดเป็นร้อยละ 65.47 ต่างเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนยังไม่เหมาะสม และมีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 27.86, 31.43 และ 34.53 ตามลำดับที่มีความเห็นว่าเหมาะสมแล้ว สำหรับเหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าไม่เหมาะสมได้แสดงไว้ในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนยังไม่เหมาะสม

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปเล่มไม่กระตักรัด	44	43.56	31	32.29	23	25.27
การเข้าปกเย็บเล่มไม่ทนทาน ทำให้ฉีกขาดหรือหลุดได้ง่าย	56	55.45	49	51.04	37	40.66
กระดาษที่ใช้พิมพ์คุณภาพไม่ดี	33	32.67	18	18.75	7	7.69
ตัวสะกดผิดมาก	19	18.81	7	7.29	6	6.59
ตัวพิมพ์ไม่ชัดเจน ขาดความเป็นระเบียบ	16	15.84	7	7.29	11	12.09
ไม่มีสรุปท้ายบท	67	66.34	49	51.04	52	57.14
ไม่มีคำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท	71	70.30	4	4.17	7	7.69
ไม่ได้แนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม	56	55.45	51	53.13	37	40.66
ไม่มีแผนภูมิประกอบ	29	28.71	8	8.33	9	9.89
มีภาพประกอบและแผนที่น้อยเกินไป	72	71.29	27	28.13	25	27.47
ภาพประกอบไม่มีสีสันท่าให้ไม่น่าสนใจ	64	63.37	5	5.21	8	8.79
ภาพประกอบและแผนที่ไม่ชัดเจน	38	37.62	10	10.42	18	19.78

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 71.29 ให้เหตุผลว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนไม่เหมาะสม เพราะ มีภาพประกอบ และแผนที่น้อยเกินไป รองลงมาคือร้อยละ 70.30 ให้เหตุผลว่า ไม่มีคำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท และนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 15.84 ให้เหตุผลว่าตัวพิมพ์ไม่ชัดเจน ขาดความเป็นระเบียบ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 53.13 ให้เหตุผลว่า ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนยังไม่เหมาะสม เพราะ ไม่ได้แนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม รองลงมาคือเป็นร้อยละ 51.04 ให้เหตุผลว่า ไม่มีสรุปท้ายบท และการเข้าปกเย็บเล่มไม่ทนทาน ทำให้ฉีกขาด หรือหลุดได้ง่าย และนักเรียนเพียงร้อยละ 4.17 ให้เหตุผลว่า ไม่มีคำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.14 ให้เหตุผลว่า ไม่มีสรุปท้ายบท รองลงมาคือร้อยละ 40.66 ให้เหตุผลว่า ไม่ได้แนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม และการเข้าปกเย็บเล่มไม่ทนทาน ทำให้ฉีกขาดหรือหลุดได้ง่าย และร้อยละ 6.59 ให้เหตุผลว่าตัวสะกดผิดมาก

ส่วนนักเรียนที่มีความเห็นว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่ม และอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนเหมาะสมก็แล้ว ได้ให้เหตุผลดังปรากฏในตารางที่ 29

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนเหมาะสมดีแล้ว

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		ทร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปเล่มกระทัดรัด	12	30.77	15	34.09	8	16.67
การเข้าปกเย็บเล่มแข็งแรงทนทาน	6	15.38	8	18.18	1	2.08
กระดาษที่ใช้พิมพ์มีคุณภาพดี	5	12.82	7	15.91	4	8.33
ตัวพิมพ์ชัดเจน	19	48.72	18	40.91	9	18.75
การใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง	9	23.08	6	13.64	2	4.17
ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง	11	28.21	6	13.64	4	8.33
ภาพประกอบและแผนที่มีจำนวนเหมาะสม	12	30.77	17	38.64	13	27.08
ภาพประกอบในแบบเรียนน่าสนใจ	6	15.38	16	36.36	7	14.58
คำอธิบายประกอบรูปภาพชัดเจนดี	7	17.95	11	25.00	5	10.42
ภาพประกอบมีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหา						
วิชาในแบบเรียน	8	20.51	19	43.18	20	41.67
มีแผนภูมิประกอบ	10	25.64	9	20.45	9	18.75
มีสรุปท้ายบท	5	12.82	4	9.09	6	12.50
มีคำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท	6	15.38	20	45.45	12	25.00
มีสารบัญประกอบแบบเรียน	10	25.64	13	29.55	7	14.58
มีการแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม	10	25.64	5	11.36	4	8.33

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 48.72 ให้เหตุผลว่าลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียนเหมาะสมดีแล้ว เพราะ ตัวพิมพ์ชัดเจน นักเรียนร้อยละ 30.77 ให้เหตุผลว่า

รูปเล่มกระทัดรัด ภาพประกอบและแผนที่มีจำนวนเหมาะสม และร้อยละ 12.82 ให้เหตุผลว่าแบบเรียนมีสรุปท้ายบทและกระดานที่ใช้พิมพ์มีคุณภาพดี

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 45.45 ให้เหตุผลว่าแบบเรียนมีคำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท ร้อยละ 43.18 ให้เหตุผลว่า ภาพประกอบมีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแบบเรียน และร้อยละ 9.09 ให้เหตุผลว่ามีสรุปท้ายบท

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ ดร.ประสัท จำนวน ร้อยละ 41.67 ให้เหตุผลว่า ภาพประกอบมีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแบบเรียน ร้อยละ 27.08 ให้เหตุผลว่า ภาพประกอบและแผนที่มีจำนวนเหมาะสม และร้อยละ 2.08 ให้เหตุผลว่าการเข้าปกเย็บเล่มแข็งแรงทนทาน

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับราคาแบบเรียนประวัติศาสตร์

ความคิดเห็นของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		ดร.ประสัท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราคาถูกเกินไป ทำให้คุณภาพค่อย	13	9.28	2	1.42	2	1.45
ราคาเหมาะสมดีแล้ว	18	62.86	88	62.86	80	57.55
ราคาแพงเกินไป	20	14.29	25	17.86	44	31.65
ไม่ทราบ	19	13.57	25	17.86	13	9.35

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 62.86 เห็นว่าราคาแบบเรียนเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 14.29 เห็นว่าราคาแพงเกินไป และร้อยละ 9.28 เห็นว่าราคาถูกเกินไป ทำให้คุณภาพค่อย

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 62.86 เห็นว่าราคาเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 17.86 เห็นว่าราคาแพงเกินไป และร้อยละ 1.42 เห็นว่าราคา

ถูกเกินไป ทำให้คุณภาพค่อย

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ จำนวนร้อยละ 57.55 เห็นว่าราคาเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 31.65 เห็นว่าราคาแพงเกินไป และร้อยละ 1.45 เห็นว่าราคาถูกเกินไป ทำให้คุณภาพค่อย

ตารางที่ 31 ปี พ.ศ. ของแบบเรียนเล่มที่นักเรียนกำลังใช้อยู่

ปี พ.ศ. ของแบบเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		คร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ. 2511	20	14.29	2	1.43	139	100.00
พ.ศ. 2512	7	5.00	40	28.57	-	-
พ.ศ. 2513	29	20.71	7	5.00	-	-
พ.ศ. 2514	26	18.57	5	3.57	-	-
พ.ศ. 2515	45	32.14	16	11.43	-	-
พ.ศ. 2516	13	9.29	70	50.00	-	-

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 32.14 ใช้แบบเรียนเล่มที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2515 รองลงมาคือร้อยละ 20.71 ใช้แบบเรียนเล่มที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2513 และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 5.00 ที่ใช้แบบเรียนซึ่งพิมพ์ในปี พ.ศ. 2512

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนผล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ใช้แบบเรียนเล่มที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2516 นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ 28.57 ใช้แบบเรียนที่พิมพ์ใน พ.ศ. 2512 และนักเรียนจำนวนน้อยคือเพียงร้อยละ 1.43 ใช้แบบเรียนซึ่งพิมพ์ใน พ.ศ. 2511

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ ทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100.00 ใช้แบบเรียนที่พิมพ์ ในปี พ.ศ. 2511.

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการอ่านแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนว่านักเรียนเคยอ่านแบบเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยได้ประเมินค่าน้ำหนักคำตอบดังนี้

อ่านเสมอ	มีค่าเท่ากับ 3
อ่านเป็นบางครั้ง	มีค่าเท่ากับ 2
ไม่เคยอ่าน	มีค่าเท่ากับ 1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบเกี่ยวกับการอ่านแบบเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนของนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนผล และ ดร.ประสพ เท่ากับ 1.71, 1.79 และ 1.76 ตามลำดับ แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนอ่านแบบเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนเป็นบางครั้ง สำหรับนักเรียนที่ตอบว่าไม่เคยอ่านได้ให้เหตุผลไว้ในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 เหตุผลของนักเรียนที่ตอบว่าไม่เคยอ่านแบบเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียน

เหตุผลของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนผล		ดร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาว่าง	14	29.17	8	21.05	12	27.91
ไม่สนใจ	12	25.00	5	13.16	11	25.58
ไม่ชอบวิชานี้	13	27.08	4	10.53	4	9.30
อ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่ยอมอ่าน	25	52.08	31	81.58	22	51.16

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 52.08 ให้เหตุผลว่าอ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่ยอมอ่าน ร้อยละ 29.17 ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาว่าง และร้อยละ 25.00 ให้เหตุผลว่าไม่สนใจ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 81.58 ให้เหตุผลว่า ไม่เคยอ่านแบบเรียนมาล่วงหน้า เพราะอ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่ยักอ่าน ร้อยละ 21.05 ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาว่าง และร้อยละ 10.53 ให้เหตุผลว่าไม่ชอบวิชานี้

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาท จำนวนร้อยละ 51.16 ให้เหตุผลว่า อ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่ยักอ่าน ร้อยละ 27.91 ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาว่าง และร้อยละ 9.30 ให้เหตุผลว่าไม่ชอบวิชานี้

ผู้วิจัยยังได้ศึกษาว่า นอกจากแบบเรียนเล่มที่โรงเรียนบังคับให้ใช้แล้ว นักเรียนได้ใช้แบบเรียนเล่มอื่น ๆ ประกอบการเรียนอีกหรือไม่ ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาท คิดเป็นร้อยละ 87.14, 65.71 และ 61.87 ตามลำดับ ไม่ได้ใช้แบบเรียนเล่มอื่น ๆ ประกอบการเรียน มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 12.86, 34.29 และ 38.13 ตามลำดับที่ใช้แบบเรียนเล่มอื่น ๆ แบบเรียนที่นักเรียนใช้ ประกอบการเรียนได้แสดงไว้ในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แบบเรียนเล่มอื่น ๆ ที่นักเรียนใช้ประกอบการเรียน

แบบเรียนเล่มอื่น ๆ ที่นักเรียนใช้	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนประวัติศาสตร์ของกรมวิชาการ	-	-	43	89.58	37	69.81
แบบเรียนประวัติศาสตร์ของ พ.อ.พูนพล	15	83.33	-	-	14	26.42
แบบเรียนประวัติศาสตร์ของคร.ประสาท	4	22.22	2	4.17	-	-
แบบเรียนประวัติศาสตร์ของนายสำเนียง	1	5.56	4	8.33	3	5.66

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 83.33 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ประกอบการเรียน รองลงมาร้อยละ 22.22 ใช้แบบเรียนของคร.ประสาท มีนักเรียนเพียงร้อยละ 5.56ที่ใช้แบบเรียนของนาย

สำเนียง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 89.58 ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ ประกอบการเรียน รองลงมาร้อยละ 8.33 ใช้แบบเรียนของนายสำเนียง และร้อยละ 4.17 ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.81 ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการประกอบการเรียน ร้อยละ 26.42 ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล และร้อยละ 5.66 ใช้แบบเรียนของ นาย สำเนียง

จากการศึกษาถึงการใช้นั่งสื่อบรรณานุกรมของนักเรียน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ พ.อ.พูนพล และ คร.ประสาธ คิดเป็นร้อยละ 54.29, 52.52 และ 50.00 ตามลำดับใช้นั่งสื่อบรรณานุกรมแบบเรียน และมีนักเรียนอีกร้อยละ 45.71, 47.48 และ 50.00 ตามลำดับที่ไม่ได้ใช้นั่งสื่อบรรณานุกรม สำหรับหนังสืออ่านประกอบที่นักเรียนใช้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 หนังสืออ่านประกอบแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่นักเรียนใช้

ประเภทของหนังสืออ่านประกอบ	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือประชุมพงศาวดาร	17	24.29	6	7.89	11	15.07
จดหมายเหตุต่าง ๆ	10	14.29	4	5.26	6	8.22
หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญ	36	51.43	40	52.63	28	38.36
หนังสือเกี่ยวกับศาสนา	7	10.00	6	7.89	6	8.22
ตำนานและนิทานพื้นเมือง	21	30.00	11	14.47	11	15.07
นวนิยายอิงประวัติศาสตร์	19	27.14	16	21.05	16	21.92
วรรณคดีในสมัยต่าง ๆ	21	30.00	25	32.89	18	24.66
หนังสือแผนที่	40	57.14	38	50.00	35	47.95

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ประเภทของหนังสืออ่านประกอบ	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือสารคดีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	25	35.71	22	28.95	17	23.29
หนังสือพิมพ์	21	30.00	19	25.00	19	26.03
วารสาร บทความต่าง ๆ	18	25.71	9	11.84	6	8.22
เอกสารหรือจุลสาร	4	5.71	2	2.63	4	5.48

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าหนังสืออ่านประกอบซึ่งนักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.14 ใช้คือ หนังสือแผนที่ รองลงมาร้อยละ 51.43 ใช้หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญและนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 5.71 ใช้เอกสารหรือจุลสารเป็นหนังสืออ่านประกอบ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 52.63 ใช้หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญเป็นหนังสืออ่านประกอบร้อยละ 50.00 ใช้หนังสือแผนที่ และร้อยละ 2.63 ใช้เอกสารหรือจุลสาร

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ จำนวนร้อยละ 47.95 ใช้หนังสือแผนที่ ร้อยละ 38.36 ใช้หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญและร้อยละ 5.48 ใช้ เอกสารหรือจุลสาร

ตารางที่ 35 วิธีการจำเนื้อเรื่องในแบบเรียนของนักเรียน

วิธีจำเนื้อเรื่องในแบบเรียนของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ท่องจำ	40	28.57	15	10.71	30	21.58
เข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่อง	82	58.57	96	68.57	92	66.19
ได้ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดท้ายบท	28	20.00	34	24.29	24	17.27
เนื้อหาในแบบเรียนเรียบเรียงไปตามลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	45	32.14	40	28.57	36	25.90

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการร้อยละ 58.57 สามารถจำเนื้อเรื่องในแบบเรียนได้ดีเมื่อเข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่อง ร้อยละ 32.14 ทบว่าเมื่อเนื้อหาเรียบเรียงไปตามลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และนักเรียนร้อยละ 20.00 ทบว่า เมื่อได้ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดท้ายบท

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 68.57 สามารถจำเนื้อเรื่องในแบบเรียนได้ดี เมื่อเข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่อง ร้อยละ 28.57 ทบว่าเมื่อเนื้อหาในแบบเรียนเรียบเรียงไปตามลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และนักเรียนร้อยละ 10.71 ใช้วิธีท่องจำ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร.ประสาธ จำนวนร้อยละ 66.19 สามารถจำเนื้อเรื่องในแบบเรียนได้ดี เมื่อเข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่อง ร้อยละ 25.90 ทบว่าเมื่อเนื้อหาเรียบเรียงไปตามลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และร้อยละ 17.27 ทบว่าเมื่อได้ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดท้ายบท

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากแบบเรียน
วิชาประวัติศาสตร์ ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มคือเล่มของกรมวิชา
การคิดเป็นร้อยละ 77.14 เล่ม ของ พ.อ.พูนพล ร้อยละ 74.29 และเล่มของ คร.ประสาธ
ร้อยละ 76.26 เห็นว่าได้รับประโยชน์จากแบบเรียน และมีนักเรียนเพียงร้อยละ 22.86,
25.71 และ 23.74 ตามลำดับที่เห็นว่าไม่ได้รับประโยชน์จากแบบเรียน

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากแบบเรียนวิชาประวั
ติศาสตร์ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ความคิดเห็นของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้จำเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้ ดีขึ้น	51	47.22	43	41.35	49	46.23
ช่วยให้มีความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ได้ดีขึ้น	67	62.04	57	54.81	44	41.51
ช่วยให้ทำโน้ตย่อบทเรียนได้สมบูรณ์ถูกต้อง	13	12.04	12	11.54	9	8.49
ช่วยให้เรียงลำดับและเปรียบเทียบเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง	49	45.37	31	29.81	28	26.42
ช่วยให้การทบทวนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	38	35.19	27	25.96	27	25.47
ช่วยฝึกฝนทักษะในการอ่านออกเสียงและอ่าน จับใจความ	13	12.04	15	14.42	7	6.60
หัวข้อเรื่อง และข้อมูลต่าง ๆ ในแบบเรียน เป็นประโยชน์สำหรับการฝึกฝนการอภิปราย วิจารณ์ เปรียบเทียบและหาเหตุผล	28	25.93	25	24.04	20	18.87

จากตารางที่ 36 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.04 เห็นว่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้มีความเข้าใจ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 47.22 เห็นว่าช่วยให้จำเหตุการณ์ สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น และมีนักเรียนเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 12.04 ที่เห็นว่า ช่วยให้ทำโน้ตย่อบทเรียนได้สมบูรณ์ถูกต้อง และช่วยฝึกฝนทักษะในการอ่านออกเสียงและอ่านจับ ใจความ

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนผล ส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.81 เห็นว่าแบบ เรียนมีประโยชน์เพราะช่วยให้มีความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น รองลงมา คือร้อยละ 41.35 เห็นว่า ช่วยให้จำเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น และมีนักเรียน เพียงร้อยละ 11.54 ที่ให้ความเห็นว่าช่วยให้ทำโน้ตย่อบทเรียนได้สมบูรณ์ถูกต้อง

สำหรับประโยชน์ที่นักเรียนซึ่งใช้แบบเรียนของ คร.ประสพ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 46.23 ได้รับจากแบบเรียนคือ ช่วยให้จำเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น รองลงมา คือร้อยละ 41.51 เห็นว่าช่วยให้มีความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ดีขึ้น และมีนักเรียน จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 6.60 ที่เห็นว่า แบบเรียนมีประโยชน์ในแง่ช่วยฝึกฝนทักษะในการ อ่านออกเสียงและอ่านจับใจความ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นของนักเรียนที่ตอบว่าไม่ได้รับประโยชน์จากแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ความคิดเห็นของนักเรียน	กรมวิชาการ		พ.อ.พูนพล		คร.ประสาธ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาในแบบเรียนไม่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	24	75.00	11	30.56	13	39.39
เนื้อหา ความรู้แยกและรวบรัดเกินไป	12	37.50	26	72.22	12	36.36
เนื้อหาซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย	19	59.38	9	25.00	11	33.33
เนื้อหาไม่ชัดเจนถูกต้อง	10	31.25	8	22.22	9	27.27
ขาดแหล่งคนควาอ้างอิง ซึ่งได้แก่ วรรณคดี เชิงอรรถ อภิธานศัพท์ บรรณานุกรม และ ภาคผนวก	15	46.88	16	44.44	7	21.21
เนื้อหาส่วนใหญ่ยังล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับ หลักฐานและข้อค้นพบใหม่ ๆ	17	53.13	11	30.56	17	51.52
สำนวนภาษาคลุมเครือเข้าใจยาก	13	40.63	5	13.89	6	18.18
การจัดลำดับเนื้อหาสับสน ไม่ต่อเนื่องกัน	18	56.25	22	61.11	13	39.39
ลักษณะการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนไม่ เหมาะสม	13	40.63	10	27.78	8	24.24

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการจำนวนร้อยละ 75.00 เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 59.38 เห็นว่าเนื้อหาซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย และร้อยละ 31.25 เห็นว่าเนื้อหาไม่ชัดเจนถูกต้อง

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ พ.อ.พูนพล จำนวนร้อยละ 72.22 เห็นว่าเนื้อหาความ

รายนามและรวบรวมไว้ ร้อยละ 61.11 เห็นว่า การจัดลำดับเนื้อหาสืบสน ไม่ต่อเนื่องกัน และร้อยละ 13.89 เห็นว่า ส่วนวนภาษาคลุมเครือ เข้าใจยาก

นักเรียนที่ใช้แบบเรียนของ คร. ประสาท จำนวน ร้อยละ 51.52 เห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนยังล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและข้อค้นพบใหม่ ๆ ร้อยละ 39.39 เห็นว่าการจัดลำดับเนื้อหาสืบสน ไม่ต่อเนื่องกัน และร้อยละ 18.18 เห็นว่า ส่วนวนภาษาคลุมเครือ เข้าใจยาก

นักเรียนผู้ใช้แบบเรียนแต่ละเล่มได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพของแบบเรียนไว้ดังนี้

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของกรมวิชาการ

1. สารบัญความรู้และสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 ส่วนวนภาษาในแบบเรียนควรให้รัดกุม ไม่เยิ่นเย้อ ส่วนวนภาษาที่ซ้ำซากบางตอนควรตัดออกไปบ้าง

1.2 การจัดลำดับเนื้อหาในแบบเรียนควรเรียงตามลำดับเหตุการณ์เป็นยุค ๆ ไป เพื่อไม่ให้สับสน

1.3 ชื่อเมือง อำเภอ หรือสถานที่สำคัญบางแห่ง ควรระบุให้ชัดเจนถูกต้องว่าในปัจจุบันมีชื่อเรียกอย่างไรและตั้งอยู่ที่ใด

1.4 ชื่อเฉพาะบางชื่อซึ่งอ่านยาก เช่น สกุด เห่งวียง, เห่งวียงเกว๊กกง, เลเหลย, La Grandière ฯลฯ ควรมีคำอ่านที่ถูกต้องกำกับไว้ด้วย

1.5 ควรตัดเนื้อหาที่ไม่สำคัญบางตอนออกไป และเพิ่มเรื่องราวที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากขึ้น เช่น เหตุการณ์ปัจจุบัน ปัญหาสังคม ตลอดจนควรแทรกหลักฐาน ข้อเท็จจริงและข้อค้นพบใหม่ ๆ ไว้ด้วย

1.6 แบบเรียนของกรมวิชาการมีการพิมพ์และปรับปรุงใหม่ทุกปี หากได้มีการแก้ไข เนื้อหาหรือปี พ.ศ. ในตอนใด ควรระบุไว้ในแบบเรียนเล่มใหม่หรือเล่มที่พิมพ์ล่าสุดนั้นทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนที่ยังใช้เล่มเก่าอยู่ สามารถนำมาสอบทานและแก้ไขได้

1.7. เนื้อหาในแต่ละบทแต่ละเรื่องยังให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้บางคนยังย่อเกินไปทำให้อ่านไม่เข้าใจ จึงควรเพิ่มเติมรายละเอียดให้มากขึ้น

1.8 ปี พ.ศ. ชื่อบุคคล และสถานที่ต่าง ๆ มีมากเกินไป

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนของแบบเรียน

2.1 ควรปรับปรุงสีสันของปกให้สะดุดตาและน่าสนใจขึ้น

2.2 การเย็บเล่มของแบบเรียนควรให้แน่นหนาและทนทานขึ้น

2.3 กระดาษที่ใช้พิมพ์ ควรให้มีคุณภาพดีกว่าเดิม

2.4 แบบเรียนยังขาดทสรูป แบบฝึกหัด คำถามท้ายบท ครรชนี อภิธานศัพท์ บรรณานุกรม หรือแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมและภาคผนวก จึงควรเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ขึ้น

2.5 ควรเพิ่มภาพประกอบและเชิงอรรถให้มากขึ้น

2.6 ภาพประกอบควรชัดเจนและมีสีสัน หากไม่สามารถจัดทำภาพประกอบที่มีสีได้ ก็ควรให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่

2.7 ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ ควรมีแผนที่ประกอบให้มากขึ้น

2.8 ควรมีตัวพิมพ์ลักษณะพิเศษเพื่อเน้นคำและข้อความสำคัญให้มากขึ้น

เพื่อสะดวกในการอ่านและจดจำ

2.9 ควรปรับปรุงตัวอักษรบางตัวในแบบเรียนให้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนแก้ไขตัวพิมพ์ที่ยังบกพร่องในเรื่อง สระ พยัญชนะ และ วรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของ พ.อ.พูนพล

1. สารบัญความรู้และสารบัญสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 ส่วนภาษาไทยบางตอนวางวน คลุมเครือ ทำให้เข้าใจยากและตีความได้หลายอย่าง

1.2 บางเรื่องย่อเกินไป ทำให้อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ หรือบอกแต่ผลที่เกิดขึ้น โดยมีใ้บอกสาเหตุหรือท้าวความไว้ แต่บางคนก็ละเอียดและซ้ำซากเกินความจำเป็น

1.3 การเรียงลำดับเนื้อหาบางตอนยังสับสนและไม่ต่อเนื่องกัน จึงควรมีสรุปความสำคัญของเนื้อหาไว้อย่างชัดเจน

1.4 เนื้อหาและบท.บางตอนไม่ตรงกัน ชื่อเฉพาะเรียกแตกต่างกัน

1.5 ควรตัด พ.ศ. ที่ไม่สำคัญออกไปบ้าง

1.6 ควรเพิ่มเติมเหตุการณ์ปัจจุบันและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยขึ้น
แทรกความรู้ หลักฐาน และ ข้อค้นพบใหม่ ๆ ไว้

1.7 เนื้อหากล่าวถึงแต่เรื่องราวของกษัตริย์และการรบพุ่ง จึงควรมีเรื่องราวของราษฎรสามัญให้มากขึ้น

1.8 ชื่อของบุคคลต่าง ๆ มีมากเกินไป ทำให้จำสับสน ควรหาทางทำให้จำได้ง่ายขึ้น

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในแบบเรียน

2.1 กระดาษที่ทำปกของแบบเรียนบางเล่มเกินไป

2.2 รูปเล่มของแบบเรียนไม่ควรมีขนาดกว้างยาวใกล้เคียงกัน เพราะทำให้หยิบและจับได้ไม่ถนัดมือ

2.3 ควรปรับปรุงกระดาษและการเย็บเล่มให้มีคุณภาพดีขึ้น

2.4 ภาพประกอบบางภาพซึ่งไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในค่านที่ช่วยให้เกิดแนวคิดหรือความเข้าใจ เนื้อหาในแบบเรียนค่านั้น ควรจะตัดออกไป

2.5 ภาพวาดในแบบเรียนควรพยายามจัดทำให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและสมเหตุสมผลมากที่สุด

2.6 ภาพประกอบซึ่งเป็นภาพถ่ายมีน้อยเกินไป

2.7 ควรมีอภิธานศัพท์คำบางคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาชัดเจน

2.8 ไม่มีคำถามทบทวนแบบให้เลือกตอบ และคำถามทบทวนควรมุ่งหมายแต่ละบทไม่ควรไปรวมอยู่ด้วยกันหมดในตอนท้ายเล่ม

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของ กร.ประชาท

1. ศึกษาค้นความรู้และสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 แบบเรียนเล่มที่พิมพ์ไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 จึงควรมีการพิมพ์และปรับปรุงใหม่เพื่อแก้ไขเนื้อหาบางตอนให้ทันสมัยขึ้น เช่น ประวัติศาสตร์ไทยควรแทรกหลักฐานและข้อค้นพบใหม่ ๆ ไว้ ประวัติศาสตร์ต่างประเทศควรกล่าวหาคพิงมาถึงเหตุการณ์ในสมัยปัจจุบันด้วย

1.2 เนื้อหาในแบบเรียนยังให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนในแต่ละเรื่อง บางเรื่องครบถ้วนแต่เนื้อหาอ่อนและย่นย่อเกินไป

1.3 เนื้อหาบางตอนยังผิดความเป็นจริงและขาดเหตุผล

1.4 ผู้แต่งควรแสดงทัศนะเป็นกลาง และเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง ไม่ยกยอชาติใดชาติหนึ่งมากเกินไป หรือปิดบังข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์บางอย่าง

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียน

2.1 รูปเล่มของแบบเรียนไม่ควรให้มีขนาดกว้างยาวใกล้เคียงกัน เพราะทำให้หยิบและถือไม่ถนัดมือ

2.2 กระดาษที่พิมพ์ควรให้มีคุณภาพดี และมีสีสันสะอาดตากว่าเดิม

2.3 ภาพประกอบบางภาพควรปรับปรุงให้มีสีสันสดใสขึ้น

2.4 ภาพประกอบควรเป็นภาพถ่ายจากของจริง

2.5 ภาพประกอบบางภาพใหญ่เกินไปจนจำเป็น และบางภาพไม่มีคำอธิบาย

2.6 ควรมีบทสรุป และการแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมไว้ในแบบเรียน

2.7 แบบฝึกหัดท้ายบทควรมีทั้งลักษณะปรนัยและอัตนัย

เพื่อให้การประเมินค่าของแบบเรียนทั้ง 3 เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของผู้เรียบเรียงแต่ละคนมาศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์เพื่อประเมินค่า โดยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งขึ้น³ โดยอาศัยหลักเกณฑ์และข้อคิดที่ได้มีนักวิชาการทำขึ้นไว้ก่อนเป็นแนวทาง เช่น Anna Cchoa⁴, Samuel Brodbelt⁵, Wesley⁶ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง และใช้ความคิดเห็นเหล่านี้เป็นแนวทางในการประเมินค่าแบบเรียนด้วย

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ กรมวิชาการ

แบบเรียนเล่มนี้มีความยาว 84 หน้า ขนาดของแบบเรียนคือ 8 หน้ายก วัดตามความกว้างยาวของปกเท่ากับ 10" x 7" ใช้วิธีเย็บเล่มด้วยลวด ปกเป็นกระดาษสี 150 กรัม ส่วนภายในเล่มใช้กระดาษปรูฟ 52 กรัม ปกเป็นภาพ 2 สี ส่วนภาพในเล่มเป็นภาพขาวดำ ขนาดตัวอักษรที่พิมพ์คือ 20 Point

ภาพปกหน้าตอนบนสุดมีข้อความว่า "แบบเรียนสังคมศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" ถัดลงมาเป็นภาพเจดีย์เรียงรายกัน ปกหลังตอนในเป็นประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องอนุญาตให้ใช้แบบเรียนในโรงเรียนได้ คำนำล่างเป็นคำนำซึ่งระบุชื่อคณะผู้จัดทำและเรียบเรียงแบบเรียนเล่มนี้

หน้าปกในมีเครื่องหมายรูป ครุฑ อยู่ตอนบนตรงกลาง ในหน้านี้มีข้อความที่บอกชื่อแบบเรียน ชั้นเรียน ผู้เรียบเรียง จำนวนครั้งที่พิมพ์ จำนวนเล่มที่พิมพ์ ปี พ.ศ. ราคาสำนักพิมพ์ ลิขสิทธิ์การพิมพ์ ซึ่งแบบเรียนเล่มนี้พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2515 ครั้งที่ 13 จำนวน 130,000 เล่ม และราคาเล่มละ 4 บาท หน้าถัดไปเป็นสารบัญชิ่งแบ่งแบบเรียนเป็น 16บท

³ อยู่ในภาคผนวก ค.

⁴ Anna Ochoa, loc.cit.

⁵ Samuel Brodbelt, loc.cit.

⁶ Wesley, loc.cit.

1. สาระตามความรู้และสาระตามสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 แบบเรียนเล่มนี้มีเนื้อหาครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เนื้อหาในแบบเรียนมุ่งให้ความรู้และความเข้าใจเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังขาดการเสริมสร้างทัศนคติ ทักษะ การรู้จักวิเคราะห์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อพิจารณาในแง่การให้ความรู้ในหลาย ๆ สาขาวิชา จะเห็นว่าแต่ละเรื่องแต่ละบทยังให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน ส่วนใหญ่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการเมือง การปกครอง แต่ขาดความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางการศึกษา

1.2 ในด้านความทันสมัย มีเนื้อหาหลายตอนที่ควรได้รับการปรับปรุง เช่น เรื่องประเทศเวียดนาม กล่าวถึงผู้นำว่า คัมมัยโฮจิมินห์ และ โงกินเคียม ไม่ได้ระบุผู้นำคนปัจจุบันไว้ เรื่องราชอาณาจักรลาวนั้น เนื้อหากล่าวไว้ถึงเพียงราชอาณาจักรลาวใต้เอกราช แต่มีใ้กล่าวถึงเหตุการณ์ปัจจุบัน เรื่องสหภาพมา เนื้อหากล่าวไว้ถึงเพียงเมื่อพม่าใต้เอกราชใน พ.ศ. 2491 เท่านั้น ส่วนหลักฐานและข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทยนั้น ไม่ปรากฏ อยู่ในแบบเรียนเลย หลักฐานและข้อค้นพบใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรสอดแทรกไว้ใน เนื้อหาของแบบเรียนหรือทำเป็นเชิงอรรถไว้คือ หลักฐานใหม่เกี่ยวกับกษัตริย์ที่ครองราชย์ในสมัยสุโขทัย ซึ่งปรากฏว่ามีเพิ่มขึ้น 2 พระองค์คือ พญาไศสงคราม และ พญาจวันนำดม ข้อวินิจฉัยของนักประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการเสด็จไปเมืองจีนของพระเจ้ารามคำแหง และการมีทาสในสมัยสุโขทัย ฯลฯ เป็นต้น

1.3 จากการศึกษาเกี่ยวกับปีที่พิมพ์ของแบบเรียน ปรากฏว่าแบบเรียนเล่มนี้มีการพิมพ์ใหม่ทุกปี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ปีสถิติของพลเมืองพม่า (หน้า 51) และเวียดนาม (หน้า 72) ที่แบบเรียนอ้างถึงนั้น ยังคงใช้ปี พ.ศ. 2512 อยู่ แสดงว่าในการพิมพ์ใหม่นั้น ยังไม่มีการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องนี้

1.4 การใช้สำนวนภาษา และการอธิบายเนื้อหาบางตอนยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนรัดกุม เช่น

หน้า 21 "พระเจ้าแผ่นดินท่าพระองค์ เป็นพ่อเมือง ดูแลทุกซ่ซู่ อบรมราษฎร

ตลอดจนทรงตัดสินคดีด้วยพระองค์เอง"

คำว่า "ทำพระองค์" ควรจะใช้ "ทรงวางพระองค์"

หน้า 40 "บทประพันธ์ต่าง ๆ นอกจากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ และศาสนาแล้ว ยังมีบทประพันธ์เกี่ยวกับนิยายพิศวาส และชีวิตปัจจุบันในสมัยนั้น

คำว่า "ปัจจุบัน" ซ้ำกับคำว่า "สมัยนั้น" ซึ่งไม่จำเป็นต้องนำมาใส่ก็ได้ความชัดเจน

หน้า 52 "พม่ามีพรมแดนธรรมชาติเป็นภูเขา ป่าทึบ มีทะเลทางภาคใต้ ฉะนั้นการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงส่วนใหญ่ใช้การคมนาคมทางน้ำมากกว่า"

ควรจะเป็น "พม่ามีพรมแดนธรรมชาติเป็นภูเขา ป่าทึบ มีทะเลทางภาคใต้ ฉะนั้นการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงส่วนใหญ่จึงใช้การคมนาคมทางน้ำมากกว่า"

1.5 การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและวงเล็บซึ่งยังไม่ถูกต้อง เช่น

หน้า 27 "การประดิษฐ์อักษรนี้ ทำให้เราได้เป็นอิสระอย่างแท้จริง มีภาษาและหนังสือของเราเองไม่ต้องยืมชาติอื่นมาใช้"

ที่ถูกควรจะเป็น "การประดิษฐ์อักษรนี้ ทำให้เราได้เป็นอิสระอย่างแท้จริง มีภาษาและหนังสือของเราเอง ไม่ต้องยืมชาติอื่นมาใช้"

หน้า 51 นครหลวง ย่างกุ้ง (ภาษาอังกฤษ Rangoon เราเรียกว่าย่างกุ้ง) ใช้เพียงว่า นครหลวง ย่างกุ้ง (Rangoon) ก็ชัดเจนรัดกุมเพียงพอ

1.6 ข้อเท็จจริงบางตอนในแบบเรียนซึ่งผู้วิจัยพบว่ายังไม่ถูกต้อง เช่น

หน้า 44 "ภูมิประเทศ เขมรมีเนื้อที่ 88,780 ตารางไมล์"

หนังสือ "Webster's New Geographical Dictionary"⁷ "Encyclopedia Britannica"⁸ และ "The World Almanac and Book of Facts"⁹ ได้ระบุไว้ตรงกันว่า ประเทศกัมพูชามีเนื้อที่ 69,898 ตารางไมล์ หรือ 181,035 ตารางกิโลเมตร หน้า 61 "สิ่งที่น่าสังเกตคือ สหภาพพม่า ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสหราชอาณาจักรอังกฤษ (Commonwealth)"

ควรใช้คำว่า "เครือจักรภพอังกฤษ" จึงจะสอดคล้องกับ "Commonwealth" และสหราชอาณาจักรอังกฤษ หมายถึง Great Britain (อังกฤษ เวลส์ สกอตแลนด์) และไอร์แลนด์เหนือ¹⁰ ไม่มีพม่ารวมอยู่ด้วย

1.7 การเสนอเนื้อหาบางตอนย่อรวบรวมไว้ก็เกินไป ชื่อเฉพาะบางชื่อควรจะขยายความให้นักเรียนเข้าใจขึ้น เช่น พวกคาร์คาร์ (หน้า 2), พอลูน (หน้า 21) พระราชาธิบดีวิกรมศาสดร์ (หน้า 42), Commonwealth (หน้า 61) สเตเรต สเตเติลเมนต์ สัมพันธรัฐและอสมพันธรัฐ (หน้า 83) นอกจากนี้ชื่อเฉพาะบางชื่อซึ่งถอดเป็นภาษาไทยแล้วควรจะมีวงเล็บภาษาอังกฤษให้ไวด้วย เช่น เซอร์ทอมัสสแตมฟอร์ด รัฟเฟิลส์ (หน้า 82) สเตเรต สเตเติลเมนต์ (หน้า 83), ไคนคิงส์ (หน้า 83) ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนเห็นวิธีสะกดคำ และ เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งอ้างอิงที่เป็นภาษาต่างประเทศต่อไป

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม และอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในแบบเรียน

2.1 แบบเรียนเล่มนี้มีภาพประกอบ และแผนที่ขาวดำ ไม่มีสีสันทำให้ไม่น่าสนใจ ภาพประกอบมีเพียง 2 ภาพ คือ ในหน้า 28 และเป็นภาพที่ไม่ชัดเจน ส่วนแผนที่ทั้งหมด 6

⁷ Webster's New Geographical Dictionary, (N.Y.: G&C Merriam Company, 1972), p.205.

⁸ Cambodia" Encyclopedia Britannica, Vol.4 (New York : Encyclopedia Britannica Inc., 1967), p.678.

⁹ The World Almanac and Book of Facts, (New York : Newspaper Enterprise Association, Inc., 1973), p.550.

¹⁰ David B. Guralmik (ed.), Webster's New World Dictionary (New York: The World Publishing Company, 1970), p.1552.

ภาพ อยู่ในภาคประวัติศาสตร์ไทย 5 ภาพและในภาคประวัติศาสตร์ต่างประเทศเพียง 1 ภาพ จึงนับว่าประวัติศาสตร์ต่างประเทศมีแผนที่ประกอบน้อยเกินไป แผนที่โดยทั่วไปมีลักษณะชัดเจนพอสมควร มีบางภาพที่ตัวพิมพ์ชื่อเมืองและแคว้น หมึกพิมพ์ไม่สม่ำเสมอ และค่าหรือขาดตอนไป เช่น

แผนที่ในหน้า 9 คำว่า ซานสี เซ็นสี เกียงฮู อันฮุย กั้นชู แปร หงสาวคี ฯลฯ อ่านได้ไม่ชัดเจน และคำว่า "ยะไซ" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "ยะไซ"

2.2 แบบเรียนเล่มนี้ยังขาดแผนภูมิ บทสรุป คำถามและแบบฝึกหัดท้ายบท ครรชนี บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ และ ภาคผนวก ตลอดจนไม่มีการระบุจุดยุติ ประสมการณ์ ของคณะผู้จัดทำ และเรียบเรียงแบบเรียนไว้ ไม่มีการเสนอแนะวิธีใช้แบบเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า แผนภูมิที่ควรจัดไว้ในแบบเรียนคือ แผนภูมิการปกครองแบบจตุสดมภ์ แผนภูมิการปกครองโดยแบ่งเป็นหัวเมืองชั้นใน ชั้นนอกและเมืองประเทศราช แผนภูมิลำดับกษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีอยู่หลายราชวงศ์ และภาพประกอบที่ควรจัดเพิ่มในแบบเรียนคือ ภาพเครื่องถ้วยชามสังคโลก

2.3 ในก้านการพิมพ์นั้น ปรากฏว่ามีคำบางคำที่ยังพิมพ์ตก พิมพ์ผิดซึ่งได้แก่

หน้า 4 คำว่า "หนึ่ง" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "หนึ่ง"

หน้า 34 คำว่า "ตอน" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "ตอน"

หน้า 45 คำว่า "หนี" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "หนี"

หน้า 54 คำว่า "พระเจ้าหงสาวดี" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "พระเจ้าหงสาวดี"

หน้า 66 คำว่า "ต่อจากนั้น" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "ต่อจากนั้น"

หน้า 66 คำว่า "จึงมก" พิมพ์ตก ที่ถูกต้องควรเป็น "จึงมัก"

หน้า 67 คำว่า "เอาใจออกห่าง" พิมพ์ผิด ที่ถูกต้องควรเป็น "เอาใจออกห่าง"

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ พ.อ. พูนพล อาสนจินดา

แบบเรียนเล่มนี้มีความยาว 82 หน้า ขนาดของแบบเรียนคือ 12 หน้ายก วัดตามความกว้างยาวของปกเท่ากับ 8" x 9" ใช้วิธีเย็บเล่มด้วยลวด ปกเป็นกระดาษปอนด์หนัก 180 กรัม ภายในเล่มใช้กระดาษปรู๊ฟขาวหนัก 55 กรัม ภาพปกและภายในเล่มเป็นภาพ 4 สี ขนาดตัวอักษรที่พิมพ์คือตัวบาง 16 Point ภาพปกหน้าตอนบนสุดมีข้อความว่า "แบบเรียน

ประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" ถัดลงมาเป็นภาพท่านผู้หญิง โมรวมไฟร์พลดีกองทัพอเจ้า
อนุวงศ์ ปกหลังของแบบเรียนมีรูปครุฑและข้อความเรื่องโอบนุญาตให้ใช้แบบเรียนเล่มนี้ใน
โรงเรียนได้

หน้าปกในระบุชื่อแบบเรียน ชั้นเรียน ผู้เรียบเรียง จำนวนครั้งที่พิมพ์ จำนวน
เล่ม ปีที่พิมพ์ ราคา สำนักพิมพ์ และลิขสิทธิ์การพิมพ์ ซึ่งแบบเรียนเล่มนี้พิมพ์ครั้งที่ 5
จำนวน 30,000 ฉบับ พ.ศ.2516 ราคาเล่มละ 5.75 บาทหน้าปกไปเป็นค่านำ และ
สารบัญ ซึ่งแบ่งเนื้อหาในแบบเรียนเป็น 13 บท

1. สารระคายความรู้และสารระคายสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 แบบเรียนเล่มนี้มีเนื้อหาครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เนื้อหาในแบบ
เรียนมุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจ แต่ขาดการเสริมสร้างทัศนคติ ทักษะ การรู้จักวิเคราะห์
และการนำไปใช้เช่นเดียวกับเล่มของกรมวิชาการ การให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็น
มาต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วน แบบเรียนยังขาดความทันสมัย ขาดความรู้เกี่ยวกับข้อค้นพบ
และหลักฐานใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทย ในลักษณะที่คล้ายคลึงกับเล่มของกรมวิชาการ
เพราะผู้แต่งเรียบเรียงขึ้นโดยยึดแบบเรียนของกรมวิชาการเป็นหลัก

1.2 จากการศึกษาแบบเรียนเล่มนี้ ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำศัพท์และจำนวน
ภาษาบางคำยังไม่ถูกต้อง เช่น

หน้า 14 "...มีเหตุการณ์หลายอย่างที่สำคัญซึ่งพระองค์ได้ใช้ความปรีชาสามารถ
ปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่พระราชอาณาจักรไทย"

ควรจะเป็น "...มีเหตุการณ์หลายอย่างที่สำคัญซึ่งพระองค์ได้ใช้พระปรีชาสามารถ
ปฏิบัติพระองค์ให้เกิดประโยชน์แก่พระราชอาณาจักรไทย"

หน้า 14 "...พระองค์มีไคล้จะไปจับตัวมาลงโทษ เพราะคิดความระกะโตะงได้
เป็นใหญ่ในเมืองมอญ...โดยพระองค์มีต้องทำการรบ ให้เสียเลือดเนื้อเลย"

คำว่า "คิด" ควรใช้ว่า "ทรงพระราชดำริ" และคำว่า "ทำการรบ" ควรใช้ว่า
"ทรงทำสงคราม"
11

¹¹มานิต มานิตูเจริญ (ผู้รวบรวม), พจนานุกรมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร:
เอกรศิลป์การพิมพ์), หน้า 928.

หน้า 14 "อาณาจักรสุโขทัย มีกษัตริย์ปกครองรวม 6 พระองค์ นานถึง 120 ปี นับตั้งแต่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ซึ่งเป็นองค์แรกจนถึงพระเจ้าไสยลือไทย (พระมหาธรรมราชา-ชิราขที่ 2) ซึ่งเป็นองค์สุดท้ายของราชวงศ์พระร่วง ความเจริญรุ่งเรืองมีมากที่สุดคือสมัยของพ่อขุนรามคำแหง

คำว่า "คือ" ควรเปลี่ยนเป็น "ใน" จึงจะทำให้ประโยคชัดเจนรัดกุมขึ้น

หน้า 19 "เมื่อพระเจ้ารามคำแหงเสด็จไปนครศรีธรรมราช ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้หลังกลางวงศ์ จึงทรงนิมนต์พระชีนมาตั้งเป็นสังฆราช เผยแผ่ ในกรุงสุโขทัย ตั้งแต่นั้นมาพระองค์ได้ส่งเสริมให้คนไทยได้บวชเรียนในลัทธินี้..."

ประโยคไม่ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านต้องตั้งคำถามว่าเผยแผ่อะไร จึงควรเขียนให้สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง ว่า เผยแผ่ลัทธิลังกาวงศ์ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ดียิ่งขึ้น

หน้า 21 "ครั้งหลังสุดพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำริว่า พระศาสดากับพระพุทธรูปสี่..."

คำว่า "ทรงดำริ" ใช้กับระดับเจ้านาย ถ้าเป็นกษัตริย์ควรใช้ "ทรงพระราชดำริ"¹²

หน้า 26 "พระบรมราชาชิราขที่ 3 เป็นพระราชโอรสของพระบรมไตรโลกนาถ" ครอบงาขยเมื่อ พ.ศ. 2031-2034 ทรงสถาปนาพระเชษฐา ให้เป็นกษัตริย์ครองหัวเมืองเหนือ ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระเชษฐาชิราข" กรุงศรีอยุธยาจึงมีพระเจ้าแผ่นดิน 2 พระองค์พร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง" คำว่า "พระเชษฐา" ควรเขียนให้เต็มว่า "พระเชษฐาชิราข" เพราะผู้อ่านอาจเข้าใจผิดว่า "พระเชษฐา" คำนี้แปลว่า "พี่" ได้ จึงควรเขียนให้ชัดเจนลงไปว่า "...ทรงสถาปนาพระเชษฐาชิราขพระอนุชา ให้เป็นกษัตริย์ครองหัวเมืองเหนือ..."

หน้า 45 เมื่อ พ.ศ. 1829 พระเจ้าขุนรามคำแหง ได้พระราชทานนามว่า "พระเจ้าฟ้ารั่ว"

ควรเรียกว่า "พระเจ้ารามคำแหง" หรือ "พ่อขุนรามคำแหง" อย่งใดอย่างหนึ่ง

¹² เรื่องเดียวกัน

ไม่ควรเรียกรวมกันทั้ง "พระเจ้า" และ "ขุน"

หน้า 57 "องเชียงสือปราบกบฏ เมื่อไทยยังไม่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือองเชียงสือ พวกฝรั่งเศสที่แข่งกันกับพวกอังกฤษ เพื่อหาวิธีปลุกฝังอิทธิพลต่อต้านอังกฤษในเอเชีย ดังนั้น พระสังฆราช ปิอูโอ โคอ เบเวน ซึ่งตั้งสำนักสอนศาสนาอยู่ในญวนแนะนำว่า..."

ประโยคนี้ควรตัดคำว่า "เพื่อ" ออกเสีย จึงจะทำให้อ่านได้ความกระชับขึ้น

หน้า 68

"มเหสีของพระปรเมศวรเป็นคนนับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นประมาณ พ.ศ.1945 พระปรเมศวร จึงเปลี่ยนศาสนาเป็นมุสลิมด้วย ดังนั้นพระญาติพระวงศ์และชาวมะละกา จึงพากันนับถือมุสลิมตามอย่างพระปรเมศวร ศาสนานี้ จึงแพร่หลายในแหลมมลายูและชวา แต่นั้นมา"

ควรใช้คำว่า "ศาสนาอิสลาม" และเรียกคนที่นับถือศาสนาอิสลามว่า "ชาวมุสลิม"¹³

1.3 ปีรัชกาลของพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาบางพระองค์ซึ่งกล่าวไว้ในแบบเรียนยังคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงคือ หน้า 28 และ 29

พระเอกาทศรถ.....ครองราชย์เมื่อ พ.ศ.2148-2163

พระศรีเสาวภาค.....ครองราชย์ใน พ.ศ.2163

พระเจ้าปราสาททอง.....ครองราชย์เมื่อ พ.ศ.2173-2198

เจ้าฟ้าชัย.....ครองราชย์เมื่อ พ.ศ.2198-2199

คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ได้สอบคนเทียบท่านเป็นการแน่นอนแล้ว ปรากฏว่าที่ถูกต้องควรเป็นดังนี้¹⁴

พระเอกาทศรถ.....ครองราชย์ เมื่อ พ.ศ.2148-2153

พระศรีเสาวภาค.....ครองราชย์ ใน พ.ศ.2153

¹³ เรืองเกษมกัน, หน้า 1561.

¹⁴ ข้อมูลจากกองตำรา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พระเจ้าปราสาททอง.....ครองราชย์ เมื่อ พ.ศ.2172-2199

เจ้าฟ้าชัย.....ครองราชย์ เมื่อ พ.ศ.2199-2199

1.4 คำที่สะกดผิดได้แก่

หน้า 70 อังกฤษ....จึงบังคับพระยาไทรบุรี ขอเช่าแผ่นดินตรงข้ามเกาะปีนัง
ต่อไปอีก เรียกว่า มณฑลเวเลสเลย์ (Wellesley Province)

คำ "Wellesley" สะกดผิด ที่ถูกต้องควรเป็น "Wellesley"¹⁵

1.5 การเสนอเนื้อหาบางตอนในแบบเรียน ผู้แต่งมิได้แสดงทัศนะเป็น
กลาง เช่น

หน้า 27 "พระแก้วฟ้า....ครองราชย์ เมื่อพระชันษาเพียง 11 ปี ในรัชกาลนี้
ท้าวศรีสุภาจันทร์ ราชมารดาประพฤติตนไม่เหมาะสม ทำให้ราชการ
แผ่นดินยุ่งยากที่สุด จนเกิดการแย่งชิงราชสมบัติกัน พระแก้วฟ้าอยู่ใน
ราชสมบัติได้เพียง 2 ปี ก็ถูกขุนวรวงศาธิราชปลงพระชนม์"

หน้า 29

"พระบรมโกศ เป็นอนุชาพระภูมินทรราชา ครองราชย์ตั้งแต่ พ.ศ.
2275-2301 มีพระนิสัยคล้ายพระเจ้าเสือคือ โหดร้ายต่อสัตว์และคน"

1.6 เป็นที่น่าสังเกตว่า การเสนอเนื้อหาในแบบเรียนมีการอ้างชื่อ
"พไทเดมี" อยู่ 2 ตอนคือในหน้า 36 และ หน้า 67 แต่ไม่มีการขยายความให้กระจ่าง
ชัดว่า "พไทเดมี" คือใคร มีความสำคัญอย่างไร นอกจากนี้ การเรียกชื่อเหตุการณ์ทาง
ประวัติศาสตร์ไม่สอดคล้องกัน เช่น หน้า 39 เรียก "กบฏโกเชิน" แต่หน้า 56 เรียก
"กบฏไตเชิง" และผู้แต่งมิได้ระบุให้แน่ชัดว่าเหตุการณ์เดียวกัน

¹⁵ Webster's New Geographical Dictionary, op.cit., p.981.

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในแบบเรียน
จากการศึกษาแบบเรียนเล่มนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีข้อบกพร่องในเรื่องภาพประกอบ
ใดแก่

2.1 ภาพประกอบบางภาพผิดความเป็นจริง เช่น หน้า 53 ภาพวาดของ
ผู้แทนฝ่ายพม่า ซึ่งลงนามในสัญญาสงบศึก มีหน้าจาวแต่ก็ว่าเป็นสีคำ

2.2 ภาพประกอบบางภาพมีขนาดใหญ่เกินไปจนความจำเป็น เมื่อเทียบกับ
ขนาดของหน้าหนังสือ เช่น ภาพในหน้า 41

2.3 ภาพประกอบที่ไม่มีคำบรรยายคือภาพในหน้า 56 และ 62 นอกจากนี้
คำอธิบายใต้ภาพไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในภาพและอาจทำให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่ผิดได้
คือในหน้า 82 ซึ่งเป็นภาพที่มีเรือรบเป็นจุดสนใจสำคัญ แต่อธิบายใต้ภาพว่า "สิงคโปร์"

2.4 คำบรรยายภาพประกอบซึ่งไม่ชัดเจน ใดแก่

หน้า 8 ซึ่งเขียนว่า ขอม หรือ เขมร (ไม่ใช่ เขมร ปัจจุบัน)

ควรจะเป็น ขอมหรือเขมรโบราณ (ไม่ใช่เขมรปัจจุบัน)

2.5 คำบรรยายภาพประกอบซึ่งขาดประธานไป ทำให้ประโยคไม่ชัดเจน
คือ คำบรรยายภาพประกอบในหน้า 13, 23, 41 และ 45

2.6 เลขหน้าหนังสือ การพิมพ์หนังสือโดยทั่วไปจะมีการเว้นเลขหน้าเมื่อขึ้น
บทใหม่ หรือภาคใหม่ แบบเรียนเล่มนี้ก็ยึดหลักทำนองเดียวกัน และหากบังเอิญภาพประกอบ
อยู่ตรงกับมุมของเลขหน้าหนังสือพอดี ก็จะไม่เห็นเลขหน้าปรากฏ อย่างไรก็ตามแบบเรียนเล่มนี้
ยังมีบางหน้าที่ขาดเลขหน้าไปโดยไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นใดแก่ หน้า 51 และ 57

2.7 คำถามทบทวนและแบบฝึกหัดท้ายบท แบบเรียนเล่มนี้มีคำถามทบทวน
ทั้งลักษณะปรนัยและอัตนัย แต่ลักษณะของคำถามเป็นประเภททบทวนเนื้อหา ที่เรียนมาแล้ว
และเป็นประเภทใช้ความจำทั้งสิ้น เช่น จงเล่า.....จงเติมข้อความ.....จงกล่าวถึง.....
 ฯลฯ คำถามประเภท "ทำไม" "เพราะเหตุใด" ก็มีบ้าง แต่จะมีคำตอบอยู่แล้วในหนังสือ
จึงควรที่จะเพิ่มคำถามประเภทส่งเสริมการใช้ความคิด นอกเหนือไปจากเนื้อหาในแบบเรียน
เช่น หน้า 72 คำถามที่ว่า "ในสมัยนั้น เจ้ามีการปกครองอย่างไร" ควรจะถามนักเรียนต่อ

ไปว่า ทำไมจึงมีการปกครองเช่นนั้น นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ฯลฯ นอกจากนี้แบบเรียนในหน้า 18 ควรมีแผนที่แสดงที่ตั้งของหัวเมืองชั้นใน ชั้นนอกและเมืองประเทศราชไว้ด้วย และหน้า 30 ควรมีเพิ่ม แผนภูมิแสดงการปกครอง แบบจตุสดมภ์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

2.8 แผนที่ในแบบเรียน ส่วนใหญ่เป็นแผนที่สี่ ชัดเจนพอควรและจัดวางได้เหมาะสม แต่แผนที่ในหน้า 5 ซึ่งแสดงอาณาจักรนานเจ้านั้น คำบรรยายชื่ออาณาจักรต่าง ๆ เรียงกันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน กุลลันกันอยู่และเส้นแบ่งอาณาเขตก็ไม่ชัดเจน นอกจากนี้คำว่า "ศรีสัตนาลัย" สะกดผิด ที่ถูกต้องควรเป็น "ศรีสัตนาลัย"¹⁶

2.9 แบบเรียนเล่มนี้ยังขาดบทสรุป วรรณคดี บรรณานุกรม อภิธานศัพท์และภาคผนวก

แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ ดร.ประสาธน์ หลักศิลา

แบบเรียนเล่มนี้มีความยาว 82 หน้า ขนาดของแบบเรียนคือ 12 หน้ายก วัดตามความกว้างยาวของปกเท่ากับ 8" x 9" ใช้วิธีเย็บเล่มด้วยลวด ปกเป็นกระดาษปอนด์หนัก 180 กรัม ส่วนภายในเล่มใช้กระดาษปรู๊ฟขาวหนัก 55 กรัม ภาพปกและภายในเล่มเป็นภาพ 4 สี ขนาดตัวอักษรที่พิมพ์คือตัวบาง 16 Point จะเห็นได้ว่ามีลักษณะการจัดทำรูปเล่ม เหมือนแบบเรียนเล่มของ พ.อ.พูนพล ทุกประการ เพราะเป็นสำนักพิมพ์เดียวกัน ภาพปกหน้าตอนบนเป็นรูปกษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยากับราชบุตร พระบรมรูปรัชกาลที่ 1 ตอนกลางเล่มมีข้อความว่า "แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" ส่วนตอนล่างเป็นรูปพระบรมมหาราชวังและวัดพระแก้ว ปกหลังมีรูปครุฑและข้อความใบอนุญาตให้ใช้แบบเรียนเล่มนี้ในโรงเรียนได้

หน้าปกในมีข้อความที่ระบุชื่อแบบเรียน ชั้นเรียน ผู้เรียบเรียง จำนวนครั้งที่พิมพ์ จำนวนเล่ม ปีที่พิมพ์ ราคา สำนักพิมพ์ ลิขสิทธิ์การพิมพ์ ซึ่งแบบเรียนเล่มนี้พิมพ์ครั้งแรกจำนวน 30,000 ฉบับ ปีล่าสุดที่พิมพ์คือ 2511 ราคาเล่มละ 5.75 บาท หน้าถัดไปเป็นคำนำ สรรพบัญชื่อนี้ในแบบเรียนมี 9 ตอน แต่ละตอนแบ่งย่อยออกเป็นบท ๆ ซึ่งมีทั้งหมด 27บท

¹⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่องกำหนดชื่อ ทั่วไป
ประเทศ เมืองหลวง ฯลฯ, (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2510), หน้า 77.

1. สารคัดความรู้และสารคัดสติปัญญาในแบบเรียน

1.1 แบบเรียนเล่มนี้มีเนื้อหาครบตามหลักสูตร เนื้อหาในแบบเรียนมุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจ แต้ยังขาดการเสริมสร้างทัศนคติ ทักษะ การรู้จักวิเคราะห์และการนำไปใช้ การให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วน แบบเรียนยังขาดความทันสมัยในเนื้อหาบางตอน และแบบเรียนเล่มนี้ยังไม่มีภาพพิมพ์ใหม่หรือปรับปรุงแก้ไขนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511

1.2 ผู้วิจัยพบว่าความรู้ในแบบเรียนบางตอนยังไม่ตรงกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน เช่น

หน้า 41 "ประเทศพม่ามีอาณาเขตติดต่อกับไทย....พลเมืองในพมามีจำนวนมากเท่า ๆ กับ พลเมืองในประเทศไทย แต่ว่าในพม่านั้นมีคนหลายชาติอยู่รวมกัน...."

ปัจจุบันประเทศไทยและประเทศพมามีจำนวนพลเมืองไม่เท่ากัน เพราะประเทศไทยมีพลเมือง 35,340,000 คน แต่พมามีพลเมือง 28,300,000 คน¹⁷

1.3 เนื้อหาบางตอนยังไม่เสริมสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง เช่น หน้า 82 "ในปี พ.ศ. 2162 ฮอลันดาเข้ายึดเมืองจากรัตนาในหมู่เกาะชวา แล้วเปลี่ยนเสียใหม่ว่า บะตาเวีย"

เกาะชวา เป็นเกาะ ๆ เดียว¹⁸ เพราะฉะนั้นการใช้คำว่า "หมู่เกาะ" จึงไม่ถูกต้อง

1.4 ปรัชกาลของพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาบางพระองค์ซึ่งกล่าวไว้ในแบบเรียน ยังคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง คือในหน้า 33

¹⁷The World Almanac and Book of Facts, op.cit., p.192,601.

¹⁸ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่องกำหนดชื่อทวีปประเทศ เมืองหลวง ทะเล เกาะ ฯลฯ, เรื่องเดิม, หน้า 28.

- พ.ศ.2148 - พ.ศ. 2163 สมเด็จพระเอกาทศรถ
 พ.ศ.2163 - พ.ศ. 2163 พระศรีเสาวภาค
 พ.ศ.2163 - พ.ศ. 2171 สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม
 พ.ศ.2172 - พ.ศ. 2173 พระอาทิตย์วงศ์
 พ.ศ.2173 - พ.ศ. 2198 สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
 พ.ศ.2198 - พ.ศ. 2199 สมเด็จพระเจ้าฟ้าชัย

ควรจะเป็นดังนี้¹⁹

- พ.ศ. 2148 - พ.ศ. 2153 สมเด็จพระเอกาทศรถ
 พ.ศ. 2153 - พ.ศ. 2153 พระศรีเสาวภาค
 พ.ศ. 2153 - พ.ศ. 2171 สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม
 พ.ศ. 2172 - พ.ศ. 2172 พระอาทิตย์วงศ์
 พ.ศ. 2172 - พ.ศ. 2199 สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
 พ.ศ. 2199 - พ.ศ. 2199 สมเด็จพระเจ้าฟ้าชัย

1.5 การเสนอเนื้อหาบางตอนยื่นขอแก้ไข เช่น
 หน้า 61 "พลเมืองในประเทศกัมพูชาในปัจจุบันมีจำนวนราว หนึ่งในห้า ของ
 ประเทศไทย

หน้า 78 "อาณาเขตของประเทศสหพันธมาเลเซีย มีเนื้อที่ประมาณสามในห้า
 ของประเทศไทย พลเมืองในมาเลเซียมีอยู่ประมาณ หนึ่งในสาม ของประเทศไทย

2. ลักษณะการจัดทำรูปเล่มและอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในแบบเรียน

2.1 แบบเรียนเล่มนี้มีการระบุถึงวิธีใช้แบบเรียน มีแบบฝึกหัดและกิจกรรม
 ทยอยบท แต่ยังไม่ขาดแผนภูมิ บทสรุป กรรขนิ บรรณานุกรม และอภิธานศัพท์

¹⁹ ข้อมูลจากกองตำรา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

2.2 เลขหน้าหนังสือบางหน้าขาดหายไปโดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็น
คือเลขหน้าที่ 4, 5 และ 7

2.3 ภาพประกอบบางภาพไม่มีคำอธิบาย คือ ภาพในหน้า 27, 58 และ

70

2.4 คำบรรยายภาพประกอบซึ่งไม่ชัดเจน ใต้แก

หน้า 11 ซึ่งบรรยายไว้ว่า หอมหรือเขมร (ไม่ใช่เขมรปัจจุบัน)

ควรจะเขียนให้ชัดเจนว่า หอมหรือเขมรโบราณ (ไม่ใช่เขมรปัจจุบัน)

2.5 คำบรรยายภาพประกอบไม่สมบูรณ์ ประโยคขาดประธานไป คือคำ
บรรยายภาพประกอบ หน้า 21, 24, 25 และ 56

2.6 ภาพประกอบที่ผิดข้อเท็จจริง คือในหน้า 49 ผู้แทนฝ่ายพม่าซึ่งดงนาม
ในสัญญาสงบศึก มีคำกำกับว่าเป็นสีชา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย